

2022

ROM INWEST STRATEGISCH KOERSPLAN

TRANSITIE DOOR SAMEN TOEKOMSTGERICHT
TE INNOVEREN EN INVESTEREN

ROM
InWest
INNOVEREN + INVESTEREN

2022

ROM INWEST STRATEGISCH KOERSPLAN

**TRANSITIE DOOR SAMEN TOEKOMSTGERICHT
TE INNOVEREN EN INVESTEREN**

**ROM
InWest**
INNOVEREN + INVESTEREN

VOORWOORD

De Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) InWest is op 7 oktober 2021 opgericht door het Rijk, Provincie Noord-Holland, Metropoolregio Amsterdam¹ (MRA) en Noord-Holland Noord². Het aantal deelnemende gemeenten groeit gestaag.

Hiermee is ROM InWest de 9e ROM van Nederland en maakt het met haar regionale focus op de Metropoolregio Amsterdam en de regio Noord-Holland Noord, het ROM-landschap in Nederland landsdekkend.

ROMs zijn de regionale aanjagers van innovatie- en concurrentiekracht. ROM InWest doet dit door haar kerntaken van Innoveren en Investeren uit te voeren. Dit met als doelstelling om de regionale economie van Noord-Holland te versterken en de bepalende transitie van deze tijd te kunnen bewerkstelligen.

Voor ROM InWest staan de komende jaren in het teken van bouwen, groeien en leren. Met dit strategisch koersplan bepalen wij de richting die we de komende jaren zullen inslaan.

De afgelopen tijd hebben we onze missie, visie en kernwaarden scherp gesteld en heeft er een concretisering plaatsgevonden van onze scope van werkzaamheden, kernactiviteiten en doelstellingen. Aan de hand hiervan stellen we onze strategische koers vast. Die koers bepalen we mede door in te spelen op actuele ontwikkelingen met grote economische en maatschappelijke gevolgen. We denken daarbij in het bijzonder aan energieschaarste door internationale spanningen, klimaatverandering die overstromingen en droogte teweegbrengt, tekorten aan strategische grondstoffen, migratie en integratie van bevolkingsgroepen, een structurele krapte op de arbeidsmarkt en de recent oplopende inflatie. De problematiek die met deze ontwikkelingen gepaard gaat, bewijst eens te meer de urgentie om met baanbrekende transitie en innovatie tot een rigoureuze omwenteling van onze traditionele economie te komen.

We beginnen ons koersplan met een blik op onze regio en bepalen op basis hiervan de richting die we als ROM InWest de komende jaren inslaan (hoofdstuk 2). Vervolgens presenteren we onze missie, visie, kernwaarden en strategie ten aanzien van de maatschappelijke transitie waarvoor we staan (hoofdstuk 3). Tenslotte beschrijven we wat onze kernactiviteiten – Innoveren en Investeren – behelzen (hoofdstuk 4) en lichten we toe welke stappen we zetten om onze organisatie de komende tijd te bouwen (hoofdstuk 5).

Het ROM InWest team

¹ Gemeentelijke deelnemers vanuit de MRA per 2022: Amstelveen, Amsterdam, Beverwijk, Edam-Volendam, Haarlem, Heemskerk, Landsmeer, Ouder-Amstel, Purmerend-Beemster, Velsen en Zandvoort.

² Gemeentelijke deelnemers vanuit Noord-Holland Noord per 2022: Alkmaar, Den Helder, Hollands Kroon, Schagen, Hoorn en Dijk en Waard.

1. KOERS BEPALEN

Dit is het ROM InWest Strategisch Koersplan 2022. We zijn een jonge organisatie met ambitie. In dit plan kiezen we onze doelen voor de komende jaren en hoe we die willen bereiken.

Dit plan is er voor een diverse groep aan belanghebbenden:

- ▶ Voor ondernemers, met een duidelijke positionering van onze organisatie als een serieuze partner in innoveren en investeren;
- ▶ Voor onze aandeelhouders, met een heldere en daadkrachtige invulling van ons mandaat, waarop vertrouwd kan worden;
- ▶ Voor partners in het ecosysteem, met een verdere verduidelijking van onze taken en rollen en daarmee kansen voor samenwerking;
- ▶ Voor het algemene publiek, met meer informatie over onze meerwaarde voor de regio en onze rol als maatschappelijk geëngageerd ontwikkelaar en financier;
- ▶ Voor de eigen organisatie, met een heldere koers op impact, waarin onze mensen zich herkennen en trots aan ontlelen.

Bouwen vanuit een krachtige regio

Noord-Holland is een belangrijke motor voor de Nederlandse economie. De provincie Noord-Holland is goed voor ruim 21% van het Nederlandse BNP³. Noord-Holland is volgens de Europese Commissie de meest innovatieve regio van Nederland. Factoren als een internationaal georiënteerde bevolking, goed opgeleide mensen en uitstekende fysieke en digitale bereikbaarheid dragen daar aan bij.

Tegelijkertijd zijn er uitdagingen

We zien dat de voortdurende economische groei nog onvoldoende leidt tot een toename van de 'brede welvaart' voor de inwoners van de regio. Ondanks sterke economische groei in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) scoort de regio lager dan het landelijk gemiddelde op de dimensies van brede welvaart.

De andere regio's in Noord-Holland laten het omgekeerde beeld zien: lage economische groei met een bovengemiddelde brede welvaart.

We zien hierin verschillende hardnekkige uitdagingen:

- ▶ Ongebreidelde economische groei zet de leefbaarheid van onze omgeving onder druk. We hebben te maken met de uitputting van natuurlijke bronnen, verslechtering van bodem-, water- en luchtkwaliteit en afname van de biodiversiteit
- ▶ Economische groei in Noord-Holland is ongelijk verdeeld en concentreert zich in de MRA. Een betere spreiding van economische activiteit is goed voor de vitaliteit van de andere regio's én goed voor de leefbaarheid van de MRA
- ▶ Langs de volle breedte is er een structureel tekort aan arbeidskrachten, in het bijzonder op technisch en operationeel vlak. Tegelijkertijd staat nog een grote groep mensen aan de kant en hebben niet alle groepen gelijke kansen bij in- en doorstroom op de arbeidsmarkt
- ▶ Beschikbaarheid en betaalbaarheid van energie voor huishoudens en bedrijfsleven knelt steeds meer. Duurzame bronnen zijn schaars en het elektriciteitsnetwerk loopt tegen haar grenzen aan
- ▶ De regio kampt met een tekort aan goede en betaalbare woningen. De helft van de woningzoekenden in dit land wil in de regio Amsterdam wonen, maar hier is nog geen oplossing voor

‘Brede welvaart is meer dan economische groei en de productie van bedrijven en gaat uit van ‘wat mensen van waarde vinden’. Naast banen en inkomen zijn dit ook niet-materiële zaken als persoonlijke ontwikkeling, gezondheid, de balans tussen werk en privé, veiligheid, sociale contacten, maatschappelijke betrokkenheid en milieukwaliteit. En het gaat er ook om of mensen tevreden zijn met hun leven en hun woonsituatie.’

(Rabobank, 2022)⁴

³ Bron CBS

⁴ De Metropoolregio Amsterdam staat op een tweesprong, zeven opgaven voor een toekomst bestendige Metropoolregio, 21 maart 2022, RaboResearch: Otto Raspe, Edgar van Leest en Mark van Kampen

Daarom zetten we in op hoogwaardige groei

We willen onze huidige economische kracht gebruiken om hoogwaardige groei te bevorderen. Om dit te bereiken maken we scherpe keuzes. Hoogwaardige groei put onze leefomgeving niet verder uit, maar zorgt voor toekomstbestendige oplossingen. Hiermee zorgen we voor toekomstig verdienvermogen met minder impact op ons milieu, waarbij meer mensen volwaardig meedoen.

Maar de noodzakelijke transitie komt niet zonder meer van de grond

Om hoogwaardige groei te bereiken moeten we onze traditionele verdienmodellen en waardeketen radicaal vernieuwen. Voor onze energievoorziening zullen we hernieuwbare bronnen aanspreken, schaarse grondstoffen zullen we duurzamer inzetten en onze voedselproductie zal de natuur minder belasten. Digitale oplossingen helpen om slim te werken en bieden soelaas in een krapper arbeidsmarkt. Dat deze transitie niet zonder meer van de grond komt, hebben we de afgelopen decennia gezien.

Een aantal hardnekkige generieke en meer regionale factoren liggen hieraan ten grondslag:

- ▶ We zien dat de conventionele manier van ondernemen en produceren doorgaans goedkoper is. Externe kosten die hiermee gepaard gaan vanwege negatieve impact op het milieu zijn nog niet geïnternaliseerd. Onze economische systemen en sociale gedrag zijn nog onvoldoende ingericht op een andere werkwijze
- ▶ De innovatie die nodig is om tot een slimmere en duurzame samenleving te komen is risicovol, kent hoge aanloopkosten en een lange weg naar financieel rendement. Bovendien is het track record van een nieuwe ondernemer vaak nog te dun voor commerciële financiering
- ▶ Het is nodig om wetenschap in de praktijk te brengen om transitiedoelen te bereiken. De schaal van het huidige ecosysteem voor valorisatie is echter te beperkt om nieuwe kennis tot volle wasdom te laten komen. Een landelijk netwerk van kennisinstellingen en bedrijfsleven moet hier meer spankracht brengen
- ▶ Het drukke speelveld van bedrijfsondersteuning leidt niet onmiddellijk tot transparante en doelmatige dienstverlening. Voor ondernemers is het lastig om op het scheidsvlak van kennis, markt en financiering snel de juiste weg te vinden

Brede legitimatie van ROM interventies⁵

Innovatie is een bron van productiviteits- en werkgelegenheidsgroei en daardoor is innovatie een belangrijke aanjager voor economische ontwikkeling. Vanuit maatschappelijk perspectief kunnen te weinig investeringen door het MKB in innovatie als **marktfalen** worden beschouwd. Hier bevindt zich van origine het bestaansmotief van de ROM's.

Mede aangejaagd door de Kabinetsstrategie 'Versterken van onderzoeks- en innovatie-ecosystemen' (2020) wordt van ROM's verwacht dat zij een rol spelen in het versterken van innovatie-ecosystemen. Dit zijn "dynamische sets van samenhangende actoren, activiteiten, faciliteiten en regels die van belang zijn voor het onderzoeks- en innovatievermogen van individuele actoren en groepen van actoren en, hierdoor, voor het creëren van waarde" (Dialogic, 2020). In deze innovatie-ecosystemen kan sprake zijn van **systeemfalen** wanneer bepaalde actoren ontbreken, onvoldoende ontwikkeld zijn of elkaar niet of onvoldoende kunnen vinden.

Recent is **transitiefalen** ten aanzien van maatschappelijke uitdagingen zoals klimaatverandering, vergrijzing, duurzame mobiliteit en duurzame voedselvoorziening opgekomen als vraagstuk waarin ROM's een rol dienen te vervullen. Van overheden wordt verwacht dat zij regie nemen en actief belemmeringen wegnemen voor duurzame innovatieve investeringen en zo een heel netwerk van partijen in beweging brengen. ROM's en hun aandeelhouders maken hier in toenemende mate werk van, o.a. in het kader van het missiegedreven innovatiebeleid.

Wij richten ons dan ook op de ‘game changer’

De game changer, de vernieuwende ondernemer met een kansrijke innovatie die de potentie heeft de regionale economie te versterken en een bijdrage te leveren aan de essentiële transitie.

Onze toegevoegde waarde ligt in het bewerkstellingen en versnellen van transitie en innovatie. Deze komen niet vanzelfsprekend van de grond door een terughoudende markthouding, gedreven door onvoldoende informatie, hogere (gepercipieerde) risico's, onzekere verdienmodellen en langere doorlooptijden.

Onze activiteiten concentreren zich dan ook rond de bepalende factoren voor succesvolle regionaal-economische groei:⁶

- ▶ Ondernemerschap: het aanjagen van bedrijvigheid en investeringen van nieuwe en bestaande bedrijven
- ▶ Kennisinfrastuur: het stimuleren van kennisontwikkeling als kraamkamer voor innovatie
- ▶ Clustervorming: het faciliteren van de samenwerking tussen bedrijven, kennisinstellingen, overheden
- ▶ Financiering: het verstrekken van kapitaal voor risicovolle innovatie binnen de transitie

Dat sluit goed aan op de bestaande ondersteuning in de regio

Als ROM InWest hebben we een brede scope. We kijken naar de gehele regio - Metropoolregio Amsterdam en Noord-Holland Noord (MRA en NHN) - en kunnen ondernemers ondersteunen van ideevorming tot financiering. We maken deel uit van een landelijk ROM-netwerk, voeren rijksregelingen uit en benutten nationale en Europese financieringsinstrumenten. Ten behoeve van regionale innovatie kunnen we zo een centrale rol spelen in het vrij maken van meer kennis, capaciteit en financiële middelen.

Hiermee zijn we complementair aan het huidige ecosysteem. We nestelen ons als jonge organisatie in een bestaand netwerk van volwassen organisaties. We streven ernaar elkaar in de kracht te zetten voor een slagvaardige en geïnformeerde ondersteuning van de ondernemer in de regio. Ook omdat we als organisatie nog een beperkte capaciteit hebben, maken we duidelijk keuzes:

- ▶ We faciliteren vroege-fase-ondersteuning
- ▶ We focussen op beslissende innovatie in de transitie
- ▶ We optimaliseren de katalyserende rol

Faciliteren vroege-fase-ondersteuning

We zien, naast het Innovatiefonds Noord-Holland, weinig regionale publieke fondsen om in de vroege fase van innovatie te investeren (Technology Readiness Level 1-5). Door gebrek

“Onze toegevoegde waarde ligt in het bewerkstellingen en versnellen van transitie en innovatie.”

aan kapitaal is het voor starters lastig om met hun idee de ‘Valley of Death’ te overbruggen en tot levensvatbare technische concepten te komen. Tegen de achtergrond van de huidige economische ontwikkelingen en de vertragende kapitaalmarkt verwachten we dat deze kloof groter wordt.⁷

We zullen actief ondersteunen bij het mogelijk maken van het financieren van ideevorming tot ‘proof of concept’. Dit kan vanuit landelijke regelingen of door meer structurele financiële middelen aan te trekken voor de regio.

⁶ PBL 2017, Stedelijke regio's als motoren van economische groei, Wat kan beleid doen?

⁷ Ford, G. & Koutsky, T. & Spiwak, L. (2007). A Valley of Death in the Innovation Sequence: An Economic Investigation. Research Evaluation. 18. 10.2139/ssrn.1093006.

Focus op beslissende innovaties voor de transities

Het huidige ecosysteem richt zich in hoge mate op het investeringsgereed maken van bedrijven en innovaties. Bestaande programma's zijn minder gericht op het organiseren van gezamenlijke innovatieprojecten of andere netwerkvorming.

We zullen ons vooralsnog niet zelf richten op het investeringsgereed maken van individuele bedrijven en innovaties in de vroege fase, maar doen dat in partnerschap met bestaande spelers als Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord, GO!-NH en PIM-NH. Wel zullen we ons in deze fase richten op de beslissende disruptieve innovaties voor de transities, welke vaak in gezamenlijkheid opgewerkt kunnen worden op (sub) sector niveau binnen de triple helix.

Optimaliseren katalyserende rol

Voor de financiering in de latere fase (Technology Readiness Level 6-9) zijn verschillende publieke en private financiers in de markt. Elk met een eigen doelstelling, scope en risicoprofiel. Met ons Transitiefonds en MKB-fonds spelen we hier een sleutelrol. We financieren maximaal 49,9% van veelbelovende propositities. Het instappen van ROM InWest schept vertrouwen voor andere partijen, de financierbaarheid van het overige deel zorgt voor 'skin in the game' van de ondernemer of van marktpartijen en toont voor ons aan dat er breder vertrouwen is in de markt. Hiermee komt er ruimte voor andere publieke en private financiers. Door gemengde financieringsoplossing katalyseren we met ons geïnvesteerd vermogen meer publieke en private elden voor de regio.

THAMI SCHWEICHLER
CEO UNITED REPAIR CENTRE

“United Repair Centre is ontstaan vanuit een samenwerking tussen Makers Unite, Patagonia en de Amsterdam Economic Board. Via de Board ben ik eind 2021 al in contact gekomen met ROM InWest. Zo is er in brede zin meegedacht over een haalbare financieringsconstructie en hoe United Repair Centre tot een succesvolle lancering kon komen, wat uiteindelijk heeft geresulteerd in een lening van €300.000 uit het Transitiefonds.”

MISSIE IS DE OVERPRODUCTIE IN DE KLEDINGINDUSTRIE TEGEN TE GAAN DOOR IN SAMENWERKING MET KLEDINGMERKEN REPARATIES AAN TE BIEDEN AAN DE CONSUMENT. TEGELIJKERTIJD BIEDT DE ONDERNEMING MENSEN MET EEN AFSTAND TOT DE ARBEIDSMARKT, WAARONDER STATUSHOUDERS EN MENSEN MET EEN BANENINDICATIE, EEN BETEKENISVOLLE BAAN AAN EN WORDEN DE WERKNEMERS ONDERSTEUND IN HET VERVOLG VAN HUN CARRIÈRE EN SOCIALE BESTAAN IN NEDERLAND.

TOTAAL
GEINVESTEERD
€1.710.000,-

GEINVESTEERD
DOOR ROM INWEST
€300.000,-

SECTOR:
MAAK- EN
ONDERHOUDS-
INDUSTRIE

The background features a complex geometric pattern of overlapping triangles in various shades of green and black. On the left side, there is a close-up, high-contrast image of a pen nib, likely a fountain pen, with a hand visible at the bottom holding it. The overall aesthetic is modern and professional.

2.

MISSIE, VISIE, KERNWAARDEN & STRATEGIE

Onze missie

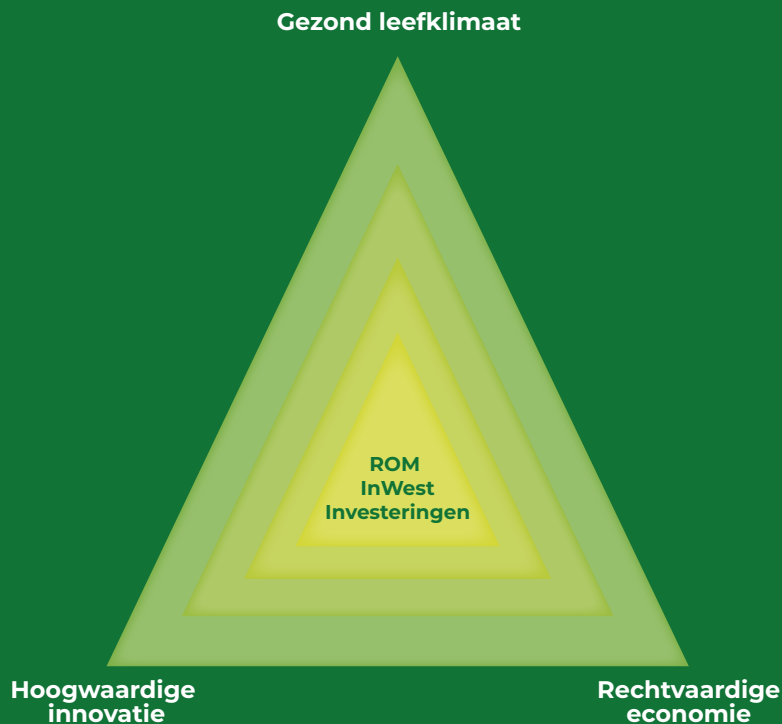
Wij werken aan een duurzame en robuuste Noord-Hollandse economie, een economie die weerbaar is en gelijke kansen biedt voor iedereen, waarbij sociale ecologische én economische impact centraal staan.

Doelstellingen

ROM InWest heeft een dubbeldoelstelling:

- ▶ Het versterken van de regionale economie
- ▶ Het bewerkstelligen van de bepalende transitie van deze tijd

Dit doen we door ondernemingen – in het bijzonder het midden- en kleinbedrijf – te ondersteunen in innoveren en investeren. Dit zijn primair nieuwe en bestaande ondernemingen die zich toeleggen op het ontwikkelen van vernieuwende producten en diensten ten behoeve van de transitie. Secundair draait het om innovaties die bijdragen aan het slimmer of duurzamer maken van het MKB.

Sturen op impact

Kernwaarden

We hebben als organisatie 3 kernwaarden die bepalen hoe we werken en met elkaar omgaan. We dragen deze waarden actief uit door wat we doen en hoe we het doen. Hiermee willen we ook inspireren naar onze partners en de maatschappij.

Ondernemend en impact-gedreven – in onze agenda en dienstverlening staat de ondernemer in de regio centraal. We bieden de professionele, slagvaardige en flexibele ondersteuning die innoveren en investeren vragen. Onze belangrijkste drijfveer is het maken van maatschappelijke impact.

Verbindend en nieuwsgierig – innovatie ontstaat door ondernemerschap, kennis, geld én netwerk. We staan open voor anderen, waarbij we continu willen leren. We opereren dan ook transparant en in nauwe samenwerking met het regionale bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden om snel en effectief tot resultaat te komen.

Inclusief – we geloven in een samenleving waarin alle mensen volwaardig kunnen meedoen. Ongeacht nationaliteit, etniciteit, geslacht, religie, seksuele voorkeuren, leeftijd of opleiding. We hebben de overtuiging dat meer diversiteit tot hogere kwaliteit leidt. Daarom willen we niet alleen zelf een diverse organisatie zijn, we willen ook graag in inclusieve bedrijven investeren.

Impact

Wij vinden het belangrijk om bij te dragen aan een duurzame en robuuste Noord-Hollandse economie, die gelijke kansen biedt voor iedereen. Onze werkzaamheden zijn gericht op het maken van sociale, ecologische én economische impact. Op deze manier werken we aan een **rechtvaardige economie** met ondernemerschap en passende banen voor iedereen; **hoogwaardige innovatie** waar vooruitstrevende technologieën en sterke oplossingen ook bijdragen aan een **gezond leefklimaat**, de gezondheid en welzijn van mens en milieu.

We richten ons daarmee primair op de volgende sociale ontwikkelingsdoelen met een een tweetal overkoepelende ontwikkelingsdoelen:

Aansluiten op SDG's

Sturen op SDG's

Om focus aan te brengen wordt er op drie primaire SDG's gestuurd, dit betekent dat deze SDG's onderdeel zijn van de besluitvorming binnen de kernactiviteiten innoveren en investeren. Deze impact is meegenomen in het samenstellen van onze KPI's.

Op de onderstaande SDG's zal worden gestuurd:

SDG 8: Eerlijk werk en economische groei;

Rechtvaardige Economie

Support voor ondernemers en werknemers is een cruciale drijfveer voor duurzame en eerlijke economische ontwikkeling in de regio

SDG 9: Industrie, innovatie en infrastructuur;

Hoogwaardige innovatie

Opschalen van nieuwe ideeën stimuleert innovatieactiviteit en zet de regio prominent op de kaart voor het creëren van sterke oplossingen in topsectoren.

SDG 13: Klimaatactie;

Gezond leefklimaat

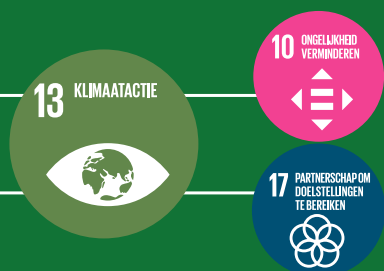
Het stimuleren van de circulaire economie, energietransitie en voedseltransitie zorgt voor minder gebruik van schaarse grondstoffen en minder uitstoot van broeikasgasemissies.

Bij uitstek **SDG 10: Ongelijkheid verminderen** – en **SDG 17: Partnerschappen om doelstellingen te bereiken** – zijn randvoorwaardelijk voor ons werk.

Door de juiste afwegingen te maken waar we wel en niet in investeren, leveren we een belangrijke bijdrage aan de kansgelijkheid in de maatschappij. Partnerschappen zijn voor ons essentieel om tot resultaat te komen. Alleen door naadloos samen te werken in de triple helix kunnen we een bijdrage leveren in het ontstaan van ondernemerschap en innovaties.

Door dicht bij de ondernemers in de regio te staan en te begrijpen wat er nodig is, organiseren we in samenwerking de benodigde innovaties en investeringen. Dit is voor ons agendabepalend. Daarbij trekken we ook samen op met de kennisinstellingen in de regio. Samen met hen zorgen we dat valorisatie leidt tot innovatie en bedrijvigheid. Financieren doen we altijd samen met publieke en private instellingen en/of fondsen als het Innovatiefonds Noord-Holland, PDENH en AKEF.

We gaan verschillende samenwerkingsovereenkomsten aan met zowel publieke als private partijen in ons ecosysteem. Zo stellen we duidelijk doelen om gezamenlijk te bereiken. Uiteraard zijn de partijen die deelnemen in InWest, het Rijk, de Provincie Noord-Holland, de Metropoolregio Amsterdam en verschillende gemeenten primaire samenwerkingspartners. Bij het bepalen van onze agenda en het ondersteunen van het bedrijfsleven werken we bovendien nauw samen met de Amsterdam Economic Board en het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord. Onze ROM zusters zijn onze natuurlijke partners waarmee we veel kennis delen en ontwikkelen ten behoeve van ondernemerschap en innovatie in onze regio. Om slagkracht te hebben in de grote opgaven die de transities met zich meebrengen schakelen we met Invest-NL.

Sectoren

High tech
systemen en
materialen

Life sciences
& Health

Agri & Food
inclusief
tuinbouw

Creatieve
industrie

Water &
Maritiem

Hoogwaardige
logistiek

Maak- en
onderhouds-
industrie

Energie

Financiële
en zakelijke
dienstverlening

ICT

Scope van onze activiteiten

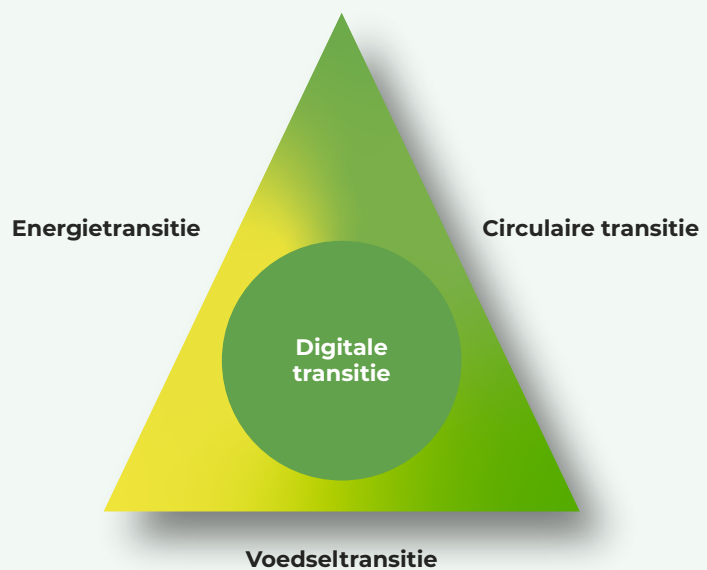
We richten ons op het aanjagen van innovaties die de regionale economie versterken en cruciaal zijn om de noodzakelijke transitie van deze tijd te doen slagen. Deze transitie bieden zowel marktkansen en de gelegenheid om direct impact te kunnen maken.

- ▶ **Energietransitie:** van fossiele naar hernieuwbare energiebronnen
- ▶ **Circulaire transitie:** van een lineaire naar een circulaire economie
- ▶ **Voedseltransitie:** naar een duurzamer en gezonder voedselsysteem
- ▶ **Digitale transitie:** naar slimme data-gedreven processen, producten en diensten

Leidend is de impact van de innovatie die in alle sectoren in Noord-Holland kan ontstaan. We staan daarom open voor veelbelovende initiatieven uit alle sectoren. Wel concentreren we onze inspanningen op de krachtige sectoren van de regio, waar een voedingsbodem bestaat voor ondernemerschap, innovatie en investeringen. Omdat deze sectoren prominent in de regio aanwezig zijn, biedt dit ook de kans om lokaal impact te maken.

In de breedte geldt dat voor MKB / familiebedrijven minder private financiële middelen beschikbaar zijn. Dit zien we ook voor sectoren voedsel en water⁸.

Tegelijkertijd zien we voor ICT en financiële en zakelijke dienstverlening meer interesse om te investeren bij private financiers. In deze sectoren stellen we ons terughoudender op.

Focus op een enkele of meerdere transitie op dealniveau

Onze sectorfocus kan per transitie verschillen. Prioritair zijn de sectoren die een koppelkans bieden rond actuele maatschappelijke thema's. We denken daarbij op de korte termijn aan de volgende crossovers maar verwachten de komende tijd meer actuele sub sectoren te identificeren:

Waterstofeconomie (energietransitie) – Noord-Holland wordt een leidende waterstofregio door miljardeninvesteringen in waterstof voor de staalproductie, zware mobiliteit en mogelijk luchtvaart. De waterstof wordt deels regionaal geproduceerd met elektriciteit uit nieuwe offshore windparken en deels geïmporteerd via de Amsterdamse haven. Ook kan waterstof verlichting brengen in de netcongestie. We zijn ervan overtuigd dat deze koploperspositie een kans vormt voor innovatieve regionale toeleveranciers en dienstverleners in de waterstofketen. Met onze ondersteuning kan een concurrerende regionale exportpositie worden opgebouwd en het toekomstig verdienvermogen worden versterkt.

Eiwit (voedseltransitie) – Traditioneel neemt de productie van voeding een belangrijke plaats in de regio in, met de havens en Zaandam als logistieke knooppunten en diverse productiegebieden in Noord-Holland. De eiwittransitie vraagt verschuivingen in deze activiteiten en brengt ook kansen voor nieuwe bedrijvigheid en productieketens. Met partners werken we aan de versterking van het ecosysteem en ondersteunen we kennisintensieve bedrijvigheid, zoals startups om deze versneld te laten doorgroeien naar scaleups. Bijvoorbeeld bedrijven die zich bezighouden met de teelt van eiwitrijke gewassen, winning van eiwitten uit reststromen en/of alternatieve eiwitbronnen zoals algen, zeewier en insecten.

Woning- en utiliteitsbouw (circulair) – De sector bouw legt verreweg het grootste beslag op onze schaarse grondstoffen. Om de meeste impact te maken naar een circulaire economie, nemen we daarom de bouw als focus. Ook omdat Noord-Holland en de MRA regio de komende jaren een majeure woningbouwopgave in combinatie met renovatie- en isolatieopgaven heeft. Naast ontwikkeling van nieuwe innovaties speelt normering een belangrijke rol. De opgave van ROM InWest is om in samenwerking met overheden, bouwbedrijven, ICT bedrijven en creatieve bedrijven (ontwerp) het Noord-Hollandse MKB maximaal te ontwikkelen. De circulaire transitie in de bouw kan een nieuwe economische drager gaan vormen, met innovatieve bedrijven die een nationale en internationale markt bedienen.

Life sciences & health en kunstmatige intelligentie (digitalisering) – De sector life sciences & health in combinatie met de crossover op de sleuteltechnologie AI en digitalisering verbindt de twee belangrijkste innovatiepijlers en kracht van de kennisintensieve regionaal economische structuur; een belangrijke basis voor het verdienvermogen van de regio om internationaal te excelleren. Gezondheid en zorg is ook een belangrijke maatschappelijke opgave om langer gezond te leven met minder gezondheidsverschil tussen de welvarende en minder welvarende sociaaleconomische groepen. We werken samen met krachtige partners als het UMC, universiteiten en hogescholen en organisaties als NKI en CWI aan de versterking van het ecosysteem om het cluster en netwerk uit te bouwen en nieuwe bedrijvigheid te laten ontstaan, aan te trekken en ondersteunen en financieren.

Op de volgende pagina's volgt een nadere uitwerking per transitie.

Doel

Noord-Holland heeft als doel om uiterlijk in 2050 klimaatneutraal te zijn. De energiecrisis als gevolg van de huidige internationale spanningen versterkt deze ambitie. Op de korte termijn zorgt het voor problemen met betaalbaarheid en leveringszekerheid van energie.

Door een klimaatneutraal energiesysteem wordt onze directe leefomgeving aantrekkelijker en leefbaarder. Een koplopersrol in de energietransitie biedt kansen voor het regionale bedrijfsleven.

Knelpunt

Energieprojecten gaan gepaard met hoge aanvangskosten, en kennen mede hierdoor vaak een vollooprisico.

Opwekking van duurzame energie is dynamisch terwijl steeds meer toepassingen geëlektrificeerd worden. Energieopwekking en -verbruik lopen niet synchroon in ruimte en tijd en zorgen voor een enorme druk op het regionale elektriciteitsnetwerk. Dit zorgt voor een rem op economische groei in alle sectoren. We gaan over naar een geïntegreerd en gedigitaliseerd energiesysteem met mogelijkheden om energie efficiënt te bufferen.

ENERGIE- TRANSITIE

Focus

Energie: vernieuwende lokale zon en windprojecten, hernieuwbare warmte, lokale productie van groene waterstof, realisatie efficiënte (lokale) opslagcapaciteit.

Landbouw: geothermie voor de (energie-intensieve) kassen, groene moleculen uit reststromen, CO₂-vastlegging, reductie emissies methaan en lachgas.

Industrie: hogere energie-efficiëntie, inpassen hernieuwbare bronnen o.a. door elektrificatie en efficiënte benutting restwarmte uit industrie.

Transport en mobiliteit: beter beschikbaar en toepasbaar maken alternatieve brandstoffen, digitalisering voor doelmatigere vervoersbewegingen.

Gebouwde omgeving: verduurzaming bestaande gebouwen, aansluiting op warmtenetten.

Prioriteiten

ROM InWest ziet de volgende prioriteiten in de markt: primair besparen van gebruik en terugdringen verspilling van energie en verhogen van energie-efficiëntie, secundair het exploreren en slaan van lokale bronnen van hernieuwbare energie en tertiair het van zo dichtbij mogelijk aantrekken van energie van buitenaf.

Dit is uiteraard afhankelijk van de beschikbaarheid van duurzame energie. Daarom voorzien we ook kansen in transport, op- en overslag van hernieuwbare energie als waterstof uit gebieden als Noord-Afrika, waar zon en wind zorgen voor een goedkopere productie. We kijken naar duurzame bronnen, transport, opslag, distributie en vermindering van verbruik. In de hele keten willen we digitalisering aanjagen.

Regulering

Klimaatbeleid wordt steeds minder vrijblijvend. Stap voor stap zullen eisen worden opgeschroefd. Of het nu over de mate van duurzaamheid van energiebronnen, de energieprestatie van gebouwen, of maatwerkafspraken met de industrie gaat. Hierop komen kansen. Samen met het bedrijfsleven moet worden gekeken welke kansen hierdoor ontstaan en hoe de combinatie met aantrekkelijke financiering kan leiden tot de noodzakelijk en op termijn rendabele innovaties.

Bij grote regionale uitstoters van CO₂, als Tata Steel (IJmuiden) en Vattenfall (Velsen) zal regulering leiden tot een grotere behoefte aan innovatie.

Koppelkansen

Om de energietransitie vorm te geven zijn grootschalige (infrastructurele) projecten en sociale aanpassingen nodig, het terrein voor multinationals en grootbedrijf. Maar er liggen ook kansen voor lokale bouwers, aannemers, onderhoudsbedrijven en installateurs. Wij helpen deze lokale MKB bedrijven, startups en scaleups met het (voor)financieren van hun bijdrage aan deze verandering en helpen hen aan het juiste kennis en netwerk om hun propositie van de grond te krijgen.

Innovaties

- ▶ Technologie voor de productie, opslag, distributie en toepassing van waterstof ten behoeve van de verduurzaming van met name industrie en lange-afstandstransport.
- ▶ Oplossingen voor digitalisering en flexibilisering van het energiesysteem om onbalans beter te kunnen managen.

Sociale revolutie

Energietransitie is een sociale transitie. Autorijders, gebouweigenaren en bewoners bepalen zelf of en wanneer ze overgaan op duurzame energie. Innovaties in energie staan of vallen met draagvlak. Hiermee worden ze financieel haalbaar. We zien dit als een cruciale succesfactor voor de verandering.

MKB betrekken

- ▶ Grootschalige warmteprojecten om van het aardgas af te gaan vergen renovatie, inpassing en isoleeropgave van bestaande bouw (totaal 7 miljoen woningen in Nederland, waarvan 20% in Noord-Holland).
- ▶ Op de Noordzee groeien we van 3 gigawatt nu naar 70 gigawatt in 2050. Aanlandingslocaties zijn geschikt voor waterstofproductie en -opslag.
- ▶ Regionale transporthubs als Schiphol en zeehavens zijn een katalysator voor alternatieve brandstoffen als waterstof en elektrificatie in de mobiliteitssector.
- ▶ Biogene reststromen uit de agrarische sector voor thermochemische omzetting in gas.
- ▶ Thermochemische conversietechnologie voor hoogwaardige productie van groen gas.
- ▶ Nieuwe types decentrale opwekkingssystemen (zoals bijv. PV-systemen) ten behoeve van hogere adoptie, zoals bijvoorbeeld verregaande integratie in gebouwde omgeving en landschap, of verbeterde flexibiliteit in toepassing.

CIRCULAIRE ECONOMIE

Doel

Noord-Holland heeft als doel om in 2030 het primaire grondstofgebruik te halveren en in 2050 een volledig circulaire economie te hebben. Dat betekent dat we volledig overstappen op hernieuwbare grondstoffen. Hierdoor wordt Noord-Holland duurzamer, zelfvoorzienend en minder afhankelijk van transport en levering van (soms schaarse) grondstoffen. Dit zal bijdragen tot een prettigere en groenere leefomgeving in Noord-Holland en ver daarbuiten.

Focus

In Noord-Holland werken (lokale) overheden actief samen met partners aan de circulaire transitie in een aantal specifieke sectoren. Om de meeste impact te maken bij het werken aan de circulaire transitie sluit ROM InWest zich aan bij bestaande initiatieven in de volgende sectoren:

- ▶ Woning en utiliteitsbouw
- ▶ (Rest) biomassa en -voedsel
- ▶ Maakindustrie
- ▶ Consumptiegoederen (textiel)
- ▶ Kunststoffen

Ketenbenadering

We bouwen aan relaties en vertrouwen binnen de gehele productieketen en stimuleren en ondersteunen samenwerking tussen verschillende partners in ketens om samen verantwoordelijkheid te nemen om van een lineaire naar een circulaire economie te komen. Onderdeel hiervan is het ontwikkelen van een blauwdruk voor een haalbaar businesscase model, een initiatief om te leren hoe de financierbaarheid van circulaire bedrijven vergroot kan worden.

Koppelkansen

ROM InWest haakt aan op actuele maatschappelijke opgaven en uitdagingen. Momenteel zijn dit bijvoorbeeld de uitdagingen op het gebied van (circulaire) woningbouw. Zo moeten er per 2030 900 000 nieuwe woningen in Nederland staan – 20% hiervan in Noord-Holland – en een substantiële verduurzaming van de bestaande bouw plaatsvinden. Dit biedt kansen. De bouw is goed voor 50% van het grondstoffenverbruik in ons land. Verder zijn steden aan het veranderen en vormen onze zee- en binnenhavens en luchthaven Schiphol logische plekken waar de verandering plaats moet vinden. Deze plekken kenmerken zich door veel economische bedrijvigheid met mogelijke 'launching customers' die een heldere verduurzamingsambitie hebben.

Innovaties

- ▶ Concepten waardoor minder producten worden geconsumeerd of producten langduriger en intensiever worden gebruikt, met een hoogwaardige end-of-life-cycle bestemming.
- ▶ Procesinnovatie waardoor er minder grondstoffen benodigd zijn, en er minder restproducten ontstaan.
- ▶ Het ontwikkelen van plantaardige alternatieven voor producten en grondstoffen.
- ▶ Het herontwerpen van producten zodat deze zonder degradatie opnieuw gebruikt kunnen worden in een volgend leven, bijvoorbeeld door modulair te bouwen.

DIGITALISERING

Doel

Digitalisering neemt een steeds prominentere rol in bij de concurrentiepositie van bedrijven. Technologie is vaak een essentiële 'enabler' in het ontstaan en tot ontwikkeling brengen van nieuwe businessmodellen en heeft daarmee impact op de werkgelegenheid, innovatiekracht en sociale ontwikkeling van de regio. De digitale transitie zal leiden tot het verkleinen van de digitale kloof, meer sociale gelijkheid en een kleiner beslag op het milieu en natuur.

Focus

De digitale transitie is sector-overstijgend. Van eHealth, robotica en kunstmatige intelligentie (AI) als oplossing voor de stijgende zorgkosten en het tekort aan zorgpersoneel. In mobiliteit en logistiek, met slimme systemen om de regio bereikbaar en leefbaar te houden. In de energiesector, met gedistribueerde energiesystemen, energiebalancerende en verweving van netwerken voor elektriciteit én data. Maar ook in de circulaire economie door het beter managen van circulaire grondstoffen in digital twins van ontwerpen, in de smart industry en het managen van agrifood productie.

Kennisgedreven

Digitalisering is bij uitstek een transitie waar bedrijfsleven in samenwerking met kennisinstellingen (zoals UvA en VU) op gebieden als 'deep tech' en overheden (openheid) kunnen komen tot toepasbare oplossingen.

De regio beschikt over een sterke kennisbasis in digitale sleuteltechnologieën als kunstmatige intelligentie (AI), big data, blockchain, cybersecurity en high performance computing.

MKB versterker

We ondersteunen het ontsluiten van de mogelijkheden die digitale oplossingen bieden voor de producten en diensten van het MKB. Ook kijken we hoe de bedrijfsvoering hiermee kan worden verbeterd. We leggen de nadruk op de kansen die digitalisering biedt, ook om tot een brede welvaart te komen. We geven prioriteit aan innovaties die leiden tot een inclusieve, open, vrije en betrouwbare samenleving. We richten ons op projecten met disruptieve potentie en/of een positieve maatschappelijke impact.

Transitiever sneller

Digitalisering biedt de kans om de grote transities waar we voor staan te versnellen. Het kan schaalbare en snel-implementeerbare oplossingen bieden voor omvangrijke en complexe opgaven. Binnen de lokale, regionale en nationale overheid is er veel aandacht voor belangrijke speerpunten zoals de energietransitie, digitalisering van de logistieke mainports en oplossingen voor de health-sector. Niet alleen in het kader van vernieuwing maar ook met betrekking tot het minimaliseren van negatieve impact van digitalisering, zoals het energie- en waterverbruik van datacenters.

Innovaties

- ▶ Inzet van kunstmatige intelligentie voor verbeteren diagnose op basis van patiëntgegevens en imaging.
- ▶ Digitale platforms voor thuiszorgverlening en diagnostische test ten behoeve van vroege diagnose, behandeling en preventieve gezondheid.
- ▶ Oplossingen ten behoeve van de verdere digitalisering van het MKB door sector-brede toepassingen.
- ▶ Verhogen van digitale beveiliging door bijvoorbeeld encryptie of blockchain om terrorisme, afpersing en diefstal risico's tegen te gaan.

VOEDSEL- TRANSITIE

Doel

Noord-Holland streeft naar een duurzaam voedselsysteem in 2030. Daarvoor zal de wijze waarop voedsel wordt geproduceerd en geconsumeerd structureel veranderen. Daarbij wordt gezocht naar een goede balans tussen economische, ecologische en sociale perspectieven in het voedselsysteem. Duurzaamheid, circulariteit, gezondheid, transparantie en werkelijke kosten/prijs verhoudingen staan in de voedseltransitie centraal.

Ook de agrofoodsector in Noord-Holland moet een bijdrage leveren aan de stikstofreductie, waarbij vooral de kuststrook (-70%) en het veengebied rondom de regio Waterland en de Beemster (-50%) in beeld zijn. Eiwit-armer voergebruik, investeringen in innovaties (zoals luchtwassers) en alternatieve manieren van mestaanwending moeten (nog meer) worden toegepast.

Knelpunt

De transitie van het voedselsysteem is complex en veelomvattend. Om impact te maken in de voedseltransitie zijn er een aantal belangrijke uitdagingen:

- ▶ De dynamiek en mate van transitie verschilt per schakel in de voedselketen
- ▶ Er is beperkte focus op impactvolle initiatieven
- ▶ Innovatieve koplopers in het MKB worden beperkt gestimuleerd
- ▶ Het is uitdagend om een redelijk rendement voor alle ketenpartners, incl. de primaire producenten te behalen
- ▶ Innovatieve ondernemers hebben moeite op te schalen
- ▶ Remmende regelgeving en maatschappelijke acceptatie, zoals bijvoorbeeld consumptie eiwitrijke insecten
- ▶ Financiering van verduurzaming vormt een probleem terwijl primaire financiering makkelijker gaat

Focus

In Noord-Holland is veel kennis en innovatiekracht aanwezig met de aanwezigheid van o.a. Seed Valley en de twee Greenports. Deze kracht zal ROM InWest verder benutten en uitbouwen, waarbij wordt gericht op:

- ▶ Duurzame landbouw, zoals kringloop- en regeneratieve landbouw
- ▶ Datagedreven landbouw en vertical farming
- ▶ De transitie van productie en consumptie van meer plantaardige en minder alternatieve eiwitten (eiwittransitie)
- ▶ Verkorten van de ketens om in 2030 25% uit de regio te consumeren
- ▶ De consument in de MRA-regio is vooruitstrevend ten aanzien van de eiwittransitie

Sectoraanpak

De problemen en uitdagingen in de voedselketen verschillen sterk per sector en per schakel in de keten. In Noord-Holland zijn nagenoeg alle sectoren en schakels vertegenwoordigd.

ROM InWest identificeert innovatieve en ambitieuze koplopers in de diverse ketenschakels en brengt hen bij elkaar en helpt deze MKB-ers sneller te innoveren en op te schalen. Nieuwe businessmodellen zullen worden ontwikkeld en impactvolle initiatieven worden ondersteund door te investeren en het ontsluiten van kennis en ervaring van de diverse ROMs richting de regio. Hierdoor kan op grotere schaal sneller impact worden gecreëerd.

Innovaties

- ▶ Innovatieve voedselconcepten (zoals zeewier, algen, insecten of cellulaire agricultuur) waardoor de transitie van dierlijke naar plantaardige en alternatieve eiwitten wordt versneld.
- ▶ Smart Farming; toepassen van technologische innovatie in de agricultuur voor duurzame verbetering in de efficiëntie.
- ▶ Technologie om dierlijke producten zoals vlees en melkeiwitten rechtstreeks uit dierlijke en microbiële cellen te produceren (cellulaire agricultuur).
- ▶ Oplossingen voor emissiereductie naar lucht, bodem en water (primair CO₂ en methaan, verder ammoniak, fijnstof, etc.).

Integrale aanpak

Samenwerking binnen en buiten de gehele voedselketen en een integrale aanpak is essentieel. Ook als dit over de provinciegrenzen heen gaat. De voedseltransitie vraagt aanpassingen van alle spelers in de voedselketen. Iedere schakel, waaronder productie, verwerking en distributie, moet verantwoordelijkheid nemen (o.a. productie, distributie, verwerking, consument). ROM InWest brengt de spelers samen die de ondernemers nodig hebben om hun bijdrage te kunnen leveren aan de transitie en dragen bij aan bestaande initiatieven, zoals Voedsel Verbindt.

Koppelkansen

De agrofoodsector is niet een geïsoleerde sector maar maakt onderdeel uit van de gehele economie. Met haar brede perspectief op de gehele economie kan ROM InWest ondernemers helpen om onderling koppelingen te maken.

Zo kan het benutten van restwarmte, schonere transport en verwaarding van reststromen van de agrofoodsector bijdragen aan klimaat- en circulaire doelen.

RENSE VAN DIJK
CEO WOON DUURZAAM

“Het ROM InWest Transitiefonds heeft de succesvolle close van onze financieringsronde mogelijk gemaakt door het laatste stuk in te vullen. Samen met de private cofinanciering voeren we hiermee een automatisering en digitalisatie van de organisatie door, waardoor we in de nabije toekomst duizenden woningen per jaar kunnen verduurzamen. Zo maken we de gebouwde omgeving steeds sneller klimaatneutraal en worden we minder afhankelijk van gasimport om aan onze energiebehoefte te voldoen.”

ONE-STOP-SHOP VOOR PARTICULIEREN DIE HUN HUIS WILLEN VERDUURZAMEN MET PLAN OP MAAT VOOR HUISEIGENAAR WAARNA ERKENDE INSTALLATEURS DE WERKZAAMHEDEN VERRICHTEN.

TOTAAL
GEINVESTEERD
€2.200.000,-

GEINVESTEERD
DOOR ROM INWEST
€850.000,-

SECTOR:
MAAK- EN
ONDERHOUDS-
INDUSTRIE

3. KERN- ACTIVITEITEN

We werken kansrijke en impactvolle initiatieven en innovaties van het Noord-Hollandse bedrijfsleven op, van vroege fase tot voorbij marktintroductie. We financieren op slimme wijze disruptieve innovaties die transities helpen om van experimentele fase naar het nieuwe normaal te komen. Samen met bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden scheppen we een gunstig innovatieklimaat om de cruciale transities daadwerkelijk te realiseren.

Innoveren

Transitie vergt een andere manier van kijken. We mobiliseren wetenschap, bedrijfsleven en overheden om van idee naar concept, businessmodel en financiering te komen. Meerdere perspectieven en disciplines, durf en ondernemerschap brengen we samen om bestaande patronen te doorbreken. Met passende coalities – bestaand of nieuw – werken we gezamenlijk toe naar haalbare oplossingen, pilots en demonstratieprojecten.

We hebben de marktvraag helder in beeld en bekijken samen met onze partners wie op welke manier kan bijdragen aan oplossingen. We dagen de markt uit om met innovaties te komen. We zoeken de koplopers op. Hiermee komen de ondernemers in beeld die willen innoveren en investeren in slimme en duurzame producten en diensten.

De kennis- en onderwijsinstellingen zoals VU, UvA, ROC's, TNO, AMS Institute, Amsterdam Green Campus, hogescholen en het Amsterdam UMC en kennisintensieve organisaties als NKI, AMOLF, NIKHEF, NIOZ en het CWI zijn onze natuurlijke samenwerkingspartners voor het laten ontstaan van kennisintensieve bedrijvigheid.

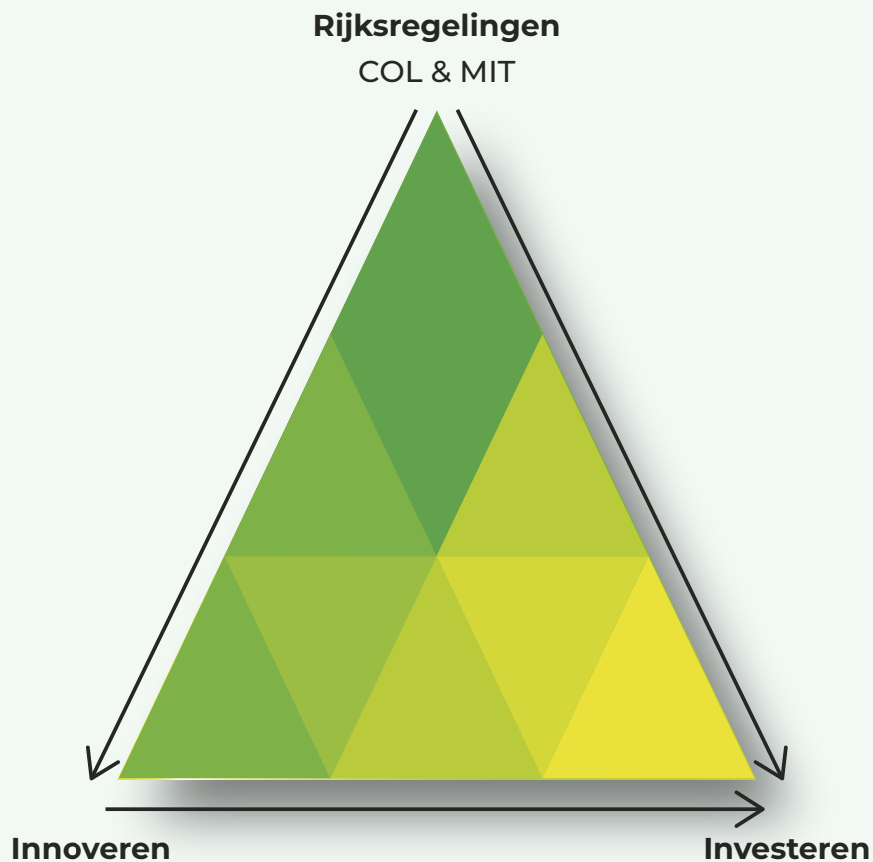
We kijken waar de grootste kansen, obstakels en behoeften liggen en ondersteunen de ondernemers met onze kennis, netwerk en financieringsinstrumenten.

We initiëren projecten en programma's om innovaties te laten ontstaan en de marktadoptie te versnellen. Indien nuttig werken we samen met kennispartners en publieke partijen. Met 'best practices' inspireren we andere ondernemers.

Onder Innoveren zien we in het kort 6 hoofdtaken:

INNOVEREN

- 1** Ontwikkelen van ecosysteem en randvoorwaarden ten behoeve van een florerend innovatief ondernemersklimaat
- 2** Oppakken van bovenregionale projecten geïnitieerd vanuit ROM Nederland die relevant zijn voor Noord Holland
- 3** Ondersteunen van strategische innovaties voor de transitie van idee tot financiering, binnen de triple helix
- 4** Ondersteunen van businessplan en case en verdienmodel om tot financierbaarheid en maximale maatschappelijke impact te komen
- 5** Uitvoeren van rijksregelingen in relatie tot ondernemerschap, innoveren en investeren
- 6** Ontsluiten van financiële middelen van Rijk en Europa om meer regionale innovaties te kunnen ondersteunen en financieren

Rijksregelingen

In 2022 heeft ROM InWest de activiteiten van de MKB-innovatiestimulering Regio en Topsectoren (MIT) opgepakt in samenwerking met de provincie Noord-Holland. Ook is het managen van de portfolio Corona- Overbruggingsleningen (COL) georganiseerd. Hiermee bieden we enerzijds uitvoeringskracht en leggen we anderzijds een basis voor de kennis over de innovatiekracht van de regio. In de brug slaan tussen rijk en regio zijn dit beide belangrijke basisactiviteiten van de ROM. Deze en toekomstige uitvoeringstaken van rijksregelingen vormen een uitstekend uitgangspunt voor een gerichte en nuttige ondersteuning van het innovatief MKB.

Nationaal Groeifonds

In de regio zijn diverse plannen voor het Nationaal Groeifonds reeds gefinancierd, maar ook in ontwikkeling. Deze plannen zijn voor ROM InWest relevant omdat ze mede bepalend zijn voor het toekomstig verdienvermogen, valorisatie van kennis en ontstaan van nieuwe bedrijvigheid en ook voor de versterking van regionale specialisaties. Samen met EZK, provincie Noord-Holland, MRA regio, ONHN, de Amsterdam Economic Board en de kennisinstellingen en vanuit de samenwerkende ROMs dragen we bij aan het laten ontstaan van plannen, en stimuleren van het aanhaken van relevante bedrijven. Daarnaast dragen we vanuit onze bestaande activiteiten of waar nodig vanuit de projecten zelf bij aan de uitvoering van plannen die zijn gefinancierd.

Investeren

Voor ondernemers speelt ROM InWest een belangrijke rol in het verkrijgen van investeringen en financiering. Niet alleen door ondernemers met verschillende financiers in contact te brengen maar juist doordat ROM InWest ook zelf in ondernemingen participeert door te financieren. Via (converteerbare) leningen of aandelenposities. Dit stelt ondernemers in staat hun proposities verder te laten groeien waardoor we gezamenlijk de transitie in Noord-Holland vorm geven.

Onder Investeren zien we in het kort 7 hoofdtaken:

INVESTEREN

- 1** Opbouwen en onderhouden van netwerk en relaties bij publieke en private investeringspartijen
- 2** Bijdragen aan synergie in zowel de ontwikkelings- als financieringsketen voor Noord-Holland
- 3** Ontwikkelen, uitbreiden en onderhouden van een pijplijn aan potentiële investeringen
- 4** Analyseren en beoordelen van financieringsmogelijkheden voor innovatieve en duurzame ondernemingen
- 5** Structureren van de financieringsoplossingen samen met andere publieke en private financiers
- 6** Financieren van de onderneming door aandelenparticipaties en (converteerbare) leningen
- 7** Managen van fondsen en deelnemingen

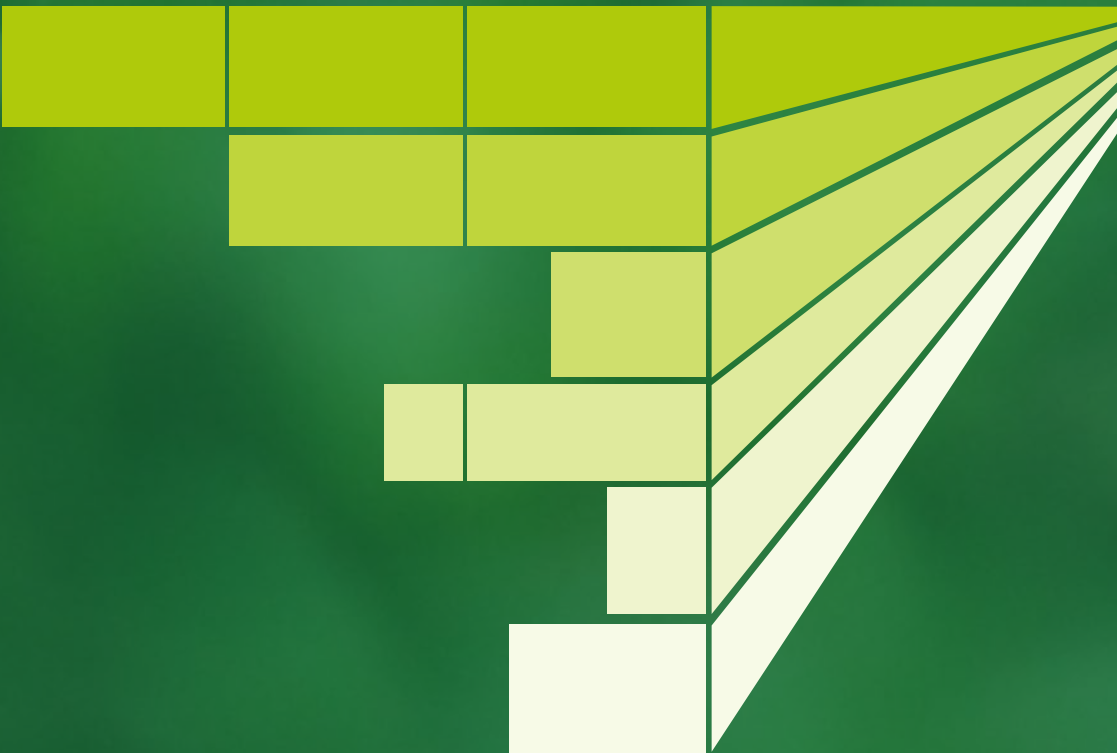
ECO-SYSTEEM ONTWIKKELING

Agenda zetten en voorwaarden scheppen
Organiseren en partnerschappen
Clusteren en programmeren

INNOVEREN
ROM InWest

	Ideation TRL 1-2	Proof-of-concept TRL 3-4	P
--	---------------------	-----------------------------	---

Financiering door

BUSINESS DEVELOPMENT

Elkaar versterkende activiteiten van ROM InWest ten behoeve van de ondernemer

Pre-Seed
TRL 5-6

Seed
TRL 7

Early Stage
TRL 8+

INVESTEREN
ROM InWest

publieke en private fondsen

Transitiefonds ROM InWest - totaal € 100 miljoen
vanaf € 300.000 tot max € 5 miljoen per deal

MKB-Fonds ROM InWest - totaal € 60 miljoen
vanaf € 300.000 tot max € 5 miljoen per deal

Investeringsfondsen

Om ondernemers te financieren beheert ROM InWest twee fondsen: het MKB-fonds (€ 60 mln) en het Transitiefonds (doelvermogen € 100 mln). Het MKB-fonds richt zich voornamelijk op het stimuleren van hoog-innovatieve proposities binnen het MKB. Het Transitiefonds ondersteunt ondernemers in de energietransitie en de overgang naar een circulaire economie. Verduurzaming speelt voor beide fondsen een belangrijke rol en maatschappelijke impact is een belangrijke afweging in het beoordelingsproces.

De twee fondsen beogen elkaar vanuit complementariteit en de eigen onderscheidende scope te versterken.

Transitiefonds

Het Transitiefonds is opgericht met als doel het versterken van de financierings- en kapitaalmarkt voor maatschappelijke transitieopgaven in Noord-Holland, waaronder begrepen maar niet beperkt tot de gebieden energie en circulariteit.

Wij willen vanuit onze strategische verdieping onze focus vanuit het Transitiefonds richten op:

- ▶ **Energietransitie:** van fossiele naar hernieuwbare energiebronnen, bijvoorbeeld op gebied van waterstof
- ▶ **Circulaire transitie:** van een lineaire naar een circulaire economie, bijvoorbeeld op gebied van woning- en utiliteitsbouw
- ▶ **Voedseltransitie:** naar een duurzamer en gezonder voedselsysteem, bijvoorbeeld op gebied van plantaardig eiwit

MKB-fonds

Het MKB-fonds is opgericht met als doel om (i) bij te dragen aan de doelstelling van de ROM en (ii) het versterken van de financierings- en kapitaalmarkt voor (door)startende dan wel snelgroeiende MKB-ondernemingen. Op grond van de regionale economische agenda's en het missiegedreven topsectoren en innovatiebeleid van EZK zal het fonds zich inzetten voor het (innovatief) MKB in de sectoren afgebeeld op p.37.

Tevens zullen wij naast bovengenoemde sectoren nog een verdere verdiepingsslag willen maken op:

- ▶ **Digitale transitie;** naar slimme data-gedreven processen, producten en diensten, bijvoorbeeld door middel van artificial intelligence
- ▶ **Life sciences & health,** bijvoorbeeld door middel van med tech of health platform oplossingen

Sectoren

High tech
systemen en
materialen

Life sciences
& Health

Agri & Food
inclusief
tuinbouw

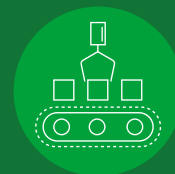
Creatieve
industrie

Water &
Maritiem

Hoogwaardige
logistiek

Maak- en
onderhouds-
industrie

Energie

Financiële
en zakelijke
dienstverlening

ICT

Investeringsportefeuille en deals

De investeringsportefeuille in de twee tot onze beschikking staande fondsen zal de komende jaren gestaag stijgen. De verwachting voor het MKB Fonds is dat wij naar een fondsgrote van tussen de 30 en 40 investeringen kunnen doorgroeien voordat het fonds volledig getrokken zal zijn. Voor het Transitiefonds is de inschatting complexer omdat hier mogelijk vaker grotere projecten gefinancierd gaan worden met een langere doorlooptijd.

Aangezien het Transitiefonds groter (+€ 40 mln) is dan het MKB Fonds is onze verwachting dat rekening houdend met voorgaande wij ook tussen de 30 en 40 investeringen in het Transitiefonds zullen doen. Hiermee blijft er voldoende ruimte om door te investeren in bedrijven waar wij in hebben geïnvesteerd. Naast de kansen uit de markt zullen wij de macro ontwikkelingen goed blijven monitoren aangezien die (tijdelijk) impact kunnen hebben op onze investeringsbereidheid.

AVISHAI TRABELSI
CEO QUICARGO

“ROM InWest helpt onze ambities te realiseren. Omdat ROM InWest innovatieve, duurzame ideeën ondersteunt, hebben we eind 2021 bij hen aangeklopt, vertelt Avishai Trabelsi, CEO van Quicargo. “Dankzij ROM InWest hebben we nu 2.7 miljoen euro aan investeringskapitaal kunnen genereren, zodat we extra ontwikkelaars in dienst kunnen nemen. Maar de ondersteuning gaat verder dan geld alleen. ROM InWest is een goede partner, omdat ze je in contact brengen met hun uitgebreide netwerk. Daardoor kun je belangrijke contacten leggen met zowel commerciële als overheidspartijen. Dat is essentieel om bijvoorbeeld de juiste mensen aan boord te krijgen.”

DIGITAAL LOGISTIEK PLATFORM DAT VRAAG EN AANBOD BIJ ELKAAR BRENGT EN DE BELADINGSGRAAD VAN VRACHTWAGENS OPTIMALISEERT.

TOTAAL
GEINVESTEERD
€2.754.500,-

GEINVESTEERD
DOOR ROM INWEST
€1.150.000,-

SECTOR:
HOOGWAARDIGE
LOGISTIEK

4.

ONZE ORGANISATIE IN STELLING BRENGEN

Slagvaardige en solide governance

Vanuit onze maatschappelijke verantwoordelijkheid en opdracht streven we naar een slagvaardig en solide bestuur. Als private entiteit met publieke aandeelhouders moeten we autonoom en transparant kunnen opereren. Investeringsafwegingen worden onafhankelijk van de politiek gemaakt. We zijn een betrouwbare partner die helder verantwoording aflegt aan haar aandeelhouders.

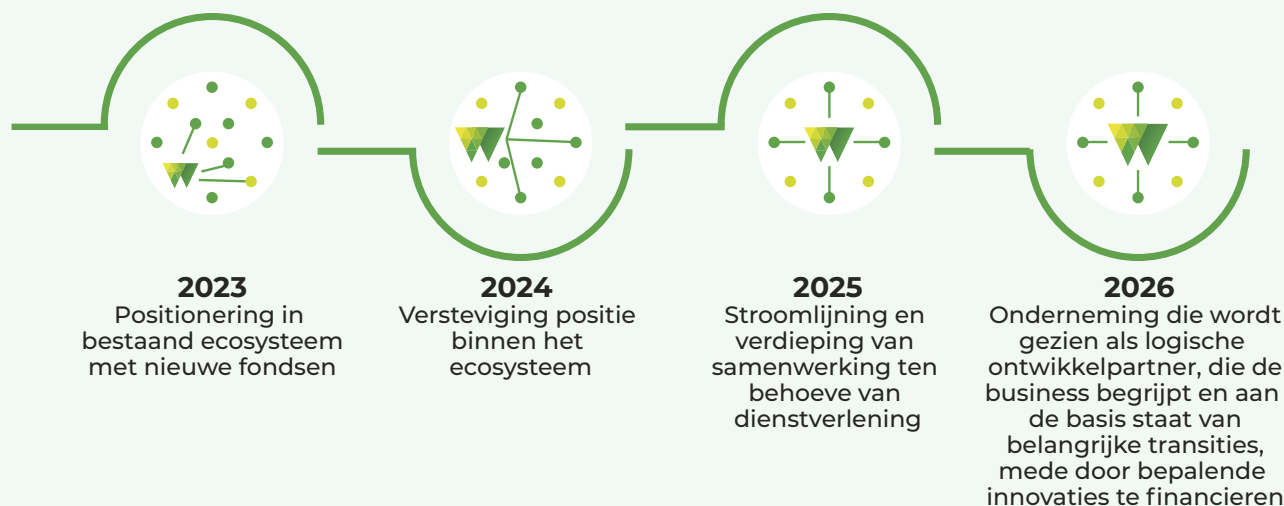
ATIE NGEN

Onze schakelfunctie vormgeven

Het verder ontwikkelen van regionale én nationale samenwerking met publieke en private partijen in het ecosysteem is voor ROM InWest zeer belangrijk. In 2022 zijn we begonnen om samenwerkingsovereenkomsten te sluiten om concreet in te vullen wat we willen bereiken met onze belangrijkste partners. We pakken onze schakelfunctie op tussen Rijk en regio. Ook ontsluiten we de kracht van het landelijk netwerk van ROMs en leggen de verbinding met InvestNL.

De meeste partijen weten elkaar in de regio goed te vinden. We willen onze samenwerking met onze partners naar 2023 verder verdiepen om onze impact te vergroten en de doelmatige dienstverlening naar de ondernemer in de regio te bevorderen.

De kracht ligt in onze mensen

We zijn met een klein team van professionals begonnen. Met het helder worden van onze opgaven en positie, komt er steeds meer zicht op de benodigde mensen om het werk te doen. Met een toename aan ontwikkelingen en financieringskansen, zullen we geleidelijk meer medewerkers aantrekken.

We beogen daarbij de kennis en vaardigheden op de strategisch kritische kennisvelden als de transities, sectoren en financieren in huis te hebben. Dit biedt continuïteit en betrouwbaarheid. Daarnaast werken we met een flexibele schil. We bouwen aan een divers en inclusief team.

Diversiteit & Inclusie

Wij geloven dat diversiteit & inclusie niet alleen over je medewerkers in je organisatie gaat, maar ook over de diverse groepen klanten en de impact in de maatschappij.

Voor zowel onze kernactiviteiten als onze bedrijfsvoering zullen we de komende jaren visie en beleid ontwikkelen. Om deze verder te kunnen integreren in het hart van onze organisatie.

Naar een prikkelend sturingsarrangement

Tegen de achtergrond van onze doelstellingen en opgaven ontwikkelen we kritieke prestatie-indicatoren. We willen ze organisatiebreed neerzetten. Ze moeten transparant, prikkelend en logisch zijn. We streven ernaar om te sturen op de maatschappelijke en economische impact die we maken als wel de stappen in het ecosysteem, en minder op louter het aantal investeringen en de omvang. In 2023 willen we experimenteren met deze indicatoren. We trekken daarbij zoveel mogelijk op met de andere ROMs om voor zover mogelijk tot eenduidige sturing en rapportages te komen.

Helder communiceren waar we voor staan

Aan de hand van een in 2022 op te stellen heldere communicatiestrategie zal ROM InWest haar zichtbaarheid vergroten bij het bedrijfsleven en in het ecosysteem. Zodat men ROM InWest gaat zien als de logische ontwikkel- en financieringspartner als het gaat om transities, innovaties en impact.

PROF. DR. A.B. BRUSSAARD

VICEDECAAN VALORISATIE VAN ONDERZOEK AMSTERDAM UMC |
WETENSCHAPPELIJK DIRECTEUR AMSTERDAM NEUROSCIENCE

“Door regionaal en landelijk verder te investeren in valorisatie van kennis ontwikkeld door wetenschappers, artsen en ondernemers kunnen we grote maatschappelijke vraagstukken zoals die bijvoorbeeld spelen in de zorg helpen oplossen en tegelijkertijd nieuwe innovaties commercieel levensvatbaar maken. Amsterdam UMC verkent met de nieuwe ROM InWest hoe we hierbij samenwerken, bijvoorbeeld bij de financiering van startups en ontwikkeling van innovatieprojecten”

TOTAAL
GEINVESTEERD:

GEINVESTEERD
DOOR ROM
INWEST:

SECTOR:
SCIENCE &
HEALTH

BIJLAGE

BEGRIPPEN EN AFKORTINGEN

AI	Artificial Intelligence
AKEF	Amsterdams Klimaat en Energiefonds
AMOLF	Organisatie voor Natuurkundig Onderzoek
COL	Corona Overbruggingsleningen
CWI	Centrum Wiskunde en Informatica
Ecosysteem	Het landschap van verschillende organisaties, bedrijven en kennisinstellingen binnen de regio die samenwerking op diverse transitie en sectoren
EZK	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
MIT	MKB-innovatieregeling Regio en Topsectoren
MKB	Midden en Kleinbedrijf
MRA	Metropoolregio Amsterdam
NKI	Nederlands Kankerinstituut
ONHN	Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord
PDENH	Participatiefonds Duurzame Economie Noord-Holland
PIM-NH	Programma Investeringsgereed Innovatief MKB Noord-Holland
ROC	Regionaal Opleidingscentrum
ROM	Regionale Ontwikkelingsmaatschappij
SDG	Sustainable Development Goals
SER	Sociaal Economische Raad
Triple Helix	De samenwerking tussen de overheid, ondernemingen en kennisinstellingen, om innovatie en economische ontwikkeling en gewenste maatschappelijke veranderingen in een kenniseconomie tot stand te brengen
TRL	Technology Readiness Level
UvA	Universiteit van Amsterdam
Valorisatie	Het proces van gezamenlijk innoveren en waardecreatie uit alle in de samenleving beschikbare kennis, door deze kennis geschikt en beschikbaar te maken voor economische en maatschappelijke ontwikkeling en te vertalen in nieuwe producten, diensten, processen en bedrijvigheid
VU	Vrije Universiteit Amsterdam

Bron SDGNederland.nl

SDG 8: Eerlijk werk en economische groei

Economische groei is pas duurzaam als kapitaal, arbeid en grondstoffen verantwoordelijk worden ingezet en als winsten en inkomens eerlijk verdeeld worden tussen burgers en bedrijven.

SDG 9: Industrie, innovatie en infrastructuur

SDG 9 streeft ernaar de mobiliteit en infrastructuur te verbeteren, en de nadelen ervan – zoals tijdverlies als gevolg van files, onveiligheid in het verkeer en druk op het milieu – te verminderen. Ook moet het bedrijfsleven innoveren en verduurzamen.

SDG 10: Ongelijkheid verminderen

Dit doel gaat over het verminderen van ongelijkheid tussen landen. Maar ook in eigen land is sociale samenhang onontbeerlijk voor het goed functioneren van de samenleving. Iedereen moet gelijke kansen krijgen om deel uit te maken van de sociale infrastructuur.

SDG 13: Klimaatactie

SDG 13 is gericht op de aanpak van door mensen veroorzaakte klimaatcrisis. In 2015 is het Parijs-akkoord tot stand gekomen dat beoogt klimaatverandering en de nadelige effecten daarvan te verminderen. De effecten van klimaatverandering vormen een bedreiging voor mens en natuur.

SDG 17: Partnerschap om doelen te bereiken

Internationale samenwerking is nodig om de capaciteit en middelen te versterken om de duurzame ontwikkelingsagenda uit te voeren. Het realiseren van de doelen vereist samenhangend beleid, een coöperatieve omgeving en het aangaan van nieuwe mondiale partnerschappen.

TRANSITIES

Energietransitie: van fossiele naar hernieuwbare energiebronnen

De energietransitie in Noord-Holland komt op stoom en raakt ons steeds meer in het dagelijks leven.

Op zonnige en winderige dagen profiteren we al van lage prijzen voor schone elektriciteit, maar het succes heeft ook een keerzijde. Er komt steeds meer onbalans en congestie in het elektriciteitssysteem, terwijl we eigenlijk juist meer toepassingen willen elektrificeren én economisch willen blijven groeien. Actie is benodigd om op koers te blijven voor de klimaatdoelstellingen en voldoende maatschappelijk draagvlak te behouden. De uitbreiding van het elektriciteitsnet door de netbeheerders moet hierbij de grootste prioriteit hebben. Tegelijkertijd ligt er bij

huishoudens, ondernemers en andere instellingen een kans om slim en flexibel energie te verbruiken of te leveren op piekmomenten; hierop kunnen nieuwe innovatieve businessmodellen worden ontwikkeld.

Door het stoppen van de Nederlandse gaswinning en de klimaatmaatregelen is er een definitief einde gekomen aan een belangrijke vestigingsfactor voor de industrie: een lage energieprij. Ook is er steeds meer maatschappelijke en juridische druk om de industrie schoon te laten produceren, met respect voor de kwaliteit van bodem, water, lucht en gezondheid. Toenemende internationale spanningen zorgen echter voor een hang naar meer strategische autonomie, waarbinnen het behoud

Visie

Ecosysteem

Smart energy

Noord-Holland moet bewuster worden van haar relatief sterke ondernemersbasis in **smart energy**, en zichzelf sterker durven presenteren als hét innovatiecluster op dit thema. Versnelde implementatie en uitrol van technologie draagt bij aan het oplossen van de congestieproblematiek, die remmend werkt op zowel brede economische ontwikkeling als elektrificatie. Tegelijkertijd wordt hiermee een *launchpad* gecreëerd voor schaalbare proposities, waardoor ook toekomstig (groen) verdienpotentieel wordt gecreëerd.

Smart energy is een technologieveld met relatief veel regionale start- en scale-ups. Er is een sterke concentratie op digitalisering van het elektriciteitsnet. Deze regionale sterkte is niet te danken aan de aanwezigheid van specifieke kennisinstellingen, maar eerder aan de regionale sterkte van de MRA op vlakken als digitalisering en handel.

Waterstof

Op de transitiebehoefte van de zware industrie moet de noodzakelijke innovatie in **waterstof** plaatsvinden. Traditionele spelers aan de vraagkant zullen hierop een open platform moeten bieden om tot voldoende vernieuwing en schaalgrootte te komen. Deze potentiële voedingsbodem zal alleen tot zijn recht komen als lokale initiatieven als AMCEL, Energy Transition Campus Amsterdam, Faraday Lab, Investa, Techport, AgriFieldlab Waterstof en Prodock zich op hun beurt beter verbinden om schaalgrootte en versnelling te bereiken. We kijken daarbij vooral ook naar andere regio's waar succesvolle slagen in de keten worden gemaakt. Ontkiemend ondernemerschap binnen niches in de waterstofeconomie kan nieuwe verdienmodellen opleveren voor de regio.

Waterstof is essentieel voor het verduurzamen van het staal- en luchtvaartcluster. Er zijn enkele bouwstenen van een innovatie-ecosysteem aanwezig, maar tot nu toe is het innovatief ondernemerschap in de regio beperkt.

Smart mobility

Noord-Holland is een proeftuin voor **smart mobility** innovaties. Hierdoor blijven stedelijke gebieden en hubs als Schiphol, Greenport Aalsmeer en Port of Amsterdam op duurzame en efficiënte wijze bereikbaar. In rurale gebieden kan smart mobility bijdragen aan het tegengaan van vervoersarmoede. Vanuit pilots kan snel worden opgeschaald. Smart mobility leidt op deze manier tot nieuwe verdienmodellen én brede welvaart.

Smart mobility kent relatief veel ondernemers, met een sterke concentratie op software in domeinen als digitale laadinfrastructuur, digitale logistiek en mobility-as-a-service. Dit laatste domein kent zoveel ondernemerschap dat er een consolidatiefase verwacht wordt en interventies van ROM InWest niet voor de hand liggen. De regionale clustervorming volgt niet uit een specifieke technische kennispositie. Succesfactoren lijken eerder de ruime aanwezigheid van *early adopters* en een regionale sterkte in de MRA op het gebied van digitalisering.

van de industrie een cruciale factor is. Zonder verregaande verduurzaming via elektrificatie en groene moleculen als waterstof ziet de toekomst voor de Nederlandse industrie er slecht uit. Als regio is het belangrijk om de juiste voorwaarden voor verduurzaming te creëren, waaronder een florerend ecosysteem waar kennisinstellingen, industriële spelers, innovatief MKB en kennisinstellingen bij elkaar komen. Hier ligt een ontwikkelopgave voor ROM InWest.

Uitdaging

Toenemend gebruik van variabele energiebronnen als zon en wind zorgt voor een real-time verschil tussen productie en verbruik. Deze onbalans zal op korte termijn verder toenemen. Ook is netcongestie een barrière voor inpassing van nieuwe groene bronnen, brede economische ontwikkeling en elektrificatie van bedrijfsprocessen en transportmiddelen. Deze problematiek speelt al enkele jaren in Noord-Holland, maar ook in andere regio's met een groeiend aandeel wind en zon in de energiemix. Dit biedt kansen voor export.

Waterstof is in verschillende sectoren het enige alternatief voor fossiele brandstoffen. Deze sectoren zijn nu goed voor 10-25% van alle schadelijke emissies. In onze regio ontstaat er vooral een kans voor het verduurzamen van de zware industrie, waaronder staalproductie en lucht- en zeevaartsector. De regionale doorbraak van groene waterstof is in hoge mate afhankelijk van marktformatie aan de afnamekant – groene waterstof is nog een te duur alternatief - en complexe besluitvorming bij grote industriële spelers; factoren waar ROM InWest weinig invloed op heeft. Een keuze voor waterstof biedt kansen voor importfaciliteiten en conversie t.b.v. balanceren van het energiesysteem.

Smart mobility kan bijdragen aan optimalisatie van mobiliteit, logistiek en bijbehorende infrastructuur. Transportbewegingen worden efficiënter en duurzamer. Lokale en regionale overheden bieden al veel kansen voor pilots met slimme mobiliteit, maar door gebrek aan standaardisatie hebben ondernemers te kampen met hoge ontwikkel- en acquisitiekosten, de zogenaamde *pilot trap*. Deze moeten worden teruggebracht om sneller te schalen en de impact te maximaliseren.

Interventie

ROM InWest mobiliseert middelen voor het ecosysteem door het losmaken van subsidiegelden, het bouwen van consortia en het ontwikkelen van innovatieprojecten. We verbinden innovatieve ondernemers met elkaar, met kennisinstellingen, met overheden, met energie- en netwerkbedrijven en met de vraag vanuit de markt. Ook onderzoeken we of verbetering van R&D-infrastructuur, inclusief (digitale) testfaciliteiten, de kennisontwikkeling in de regio kan verbeteren.

ROM InWest zal zich richten op de keten van productie, transport, opslag, distributie, en toepassing. Alleen als alle schakels goed gesteld staan, zal waterstof een betekenisvolle rol in het energiesysteem gaan spelen. De prioriteit ligt bij innovatie waarmee de prijs van groene waterstof omlaag gaat. InWest versterkt de activiteiten binnen Hydrogen Valley, waar door diverse partners al hard wordt gewerkt aan de waterstofeconomie. Dit doen we door business development en mogelijk investeringen. InWest acteert proactief op initiatieven die via partners worden aangedragen en die gericht zijn op technologie-ontwikkeling door start-ups, scale-ups en MKB-ondernemers uit de regio.

ROM InWest draagt bij aan het doorbreken van de *pilot trap*. De organisatie is goed gepositioneerd om lokale en regionale overheden op één lijn te brengen en de weg vrij te maken voor standaardisatie, harmonisatie van regelgeving en daarmee versnelde opschaling van proposities. Ook verleiden we ondernemers om voorbij de eigen propositie te kijken en samen met andere ondernemers geïntegreerde oplossingen naar de markt te brengen. Op deze manier kan zowel de impact als de slaagkans van de innovaties vergroot worden.

Circulaire transitie: van een lineaire naar een circulaire economie

Nederland wil een volledig circulaire economie in 2050. Het tussendoel is dat in 2030 50% minder primaire abiotische grondstoffen (mineralen, metalen en fossiel) gebruikt worden. Dat doen we door (a) grondstoffengebruik te verminderen, (b) grondstoffen te vervangen door bijv. bio-based alternatieven, (c) de levensduur van producten te verlengen en (d) hoogwaardige verwerking om van gebruikte materialen en grondstoffen nieuwe producten te maken. Een circulaire economie is dan wel beter voor de planeet, maar (nog) niet goedkoper dan de huidige vervuilende en aarde-

uitputtende lineaire werkwijze. De transitie naar een circulaire economie vergt daarom een radicale breuk met de wijze waarop de samenleving nu produceert en consumeert. Dit geeft ondernemers kansen. Voorwaarde voor succes is dat met wet- en regelgeving normen worden opgelegd en vervuiling wordt belast; zo worden de kansen voor innovaties vergroot. Rollen en manieren van samenwerken veranderen ook in een circulaire economie. Als zij klaar zijn met het gebruik van een product worden consumenten producent van grondstoffen. Bijvoorbeeld met product-as-a-service concepten kunnen ondernemers kansen die hierdoor ontstaan benutten.

Visie

Ecosysteem

Modulair en circulair bouwen

Modulair en circulair bouwen wordt in Noord-Holland "business as usual". Opdrachtgevers, architecten, bouwers en eindgebruikers moedigen elkaar aan om nieuwe bouwmethoden en materialen te gebruiken. De kansen die digitalisering en fabrieksmatig werken bieden worden daarbij gebruikt. De agri-sector wordt onderdeel van de keten door lokaal grondstoffen te verbouwen. Zo kan de provinciale nieuwbouwopgave sneller en beter ingevuld worden.

De overheid speelt hier een voortrekkende rol in. Landelijk met ambitieuze normen op o.a. materiaalgebruik. Provinciaal en gemeentelijk als opdrachtgever bij bouw en onderhoud van infrastructuur en gebouwen.

Daardoor ontstaat een zekere vraag naar innovaties. Ondernemers durven daardoor in te zetten op het ontwikkelen van nieuwe materialen en methoden. Financiers herkennen dit vervolgens als investeerbare proposities.

Modulair en circulair bouwen is een integraal onderdeel van de huidige bouwsector (woning, utiliteiten en infra) – het staat er niet los naast. Het betreft ondernemingen die werken aan (a) de overgang naar biobased materialen, (b) remontabel bouwen / uit elkaar te halen en daarna opnieuw te gebruiken, (c) verlengen levensduur (o.a. door digitalisering) en (d) fabrieksmatig bouwen. Noord-Holland kan met haar sterke bouwsector en enorme bouwopgave een belangrijke rol spelen in een toename van circulair bouwen.

We zien dat grote bouwers en opdrachtgevers de ruimte voor toepassing van innovaties bepalen. Investeringszekerheid is een belemmering. Techniek is niet zozeer een bottleneck, ook aan ondernemerschap schort het niet.

Reststroomverwerking

Reststroomverwerking (re-use en recycle)

Reststroomverwerkers hebben fysieke- en elektriciteitsnetwerkruimte om hun groeiplannen in de regio te verwezenlijken.

Op regionale schaal is een goed zicht op welke reststromen waar aanwezig zijn. Afnemers / verwerkers maken hier goed gebruik van en weten zich verzekerd van een intake die voorspelbaar is op kwaliteit en volume.

Regelgeving zorgt ervoor dat het gebruik van virgin grondstoffen financieel minder aantrekkelijker is dan gere/upcycled grondstoffen.

Dat menig (uiteindelijk) succesvolle groene chemie ondernemer na een door InWest ondersteunde startfase in N-H verhuist naar een locatie met een sterk petrochemisch cluster zien we niet als bezwaarlijk. De rol van kraamkamer past.

Er is beperkt sprake van een gezamenlijk / overkoepelend ecosysteem van reststroomverwerking. Ondernemers hebben meestal van elkaar verschillende feedstock / restmaterialenstromen als input nodig voor hun proces. Vervolgens gebruiken ze andere verwerkingstechnieken en hebben ze verschillende klanten.

Een andere groep ondernemers werkt juist aan innovaties voor het ontwikkelen van (ingewikkelde) technische installaties die anderen in staat stelt reststromen om te zetten in energie (o.a. syngas) of in bijv. bouwstenen voor de voedings- of chemische industrie. Deze groep werkt vaak ook aan de energietransitie.

Ondanks de sterke lokale kennisbasis zal een deel van de groene chemie spin-outs zich mogelijk liever vestigen in regio's met een sterk petrochemisch cluster. Daar is een sterk ontwikkeld ecosysteem met hun potentiële klantenbasis: fabrieken die (circulaire) chemie-bouwstenen gebruiken.

De transitie speelt in alle sectoren en raakt iedereen. InWest staat dan ook klaar om startups, scale-ups en MKB-ers te helpen hun schaalbare innovaties sneller en succesvoller naar de markt te brengen. Zo versnellen we de totstandkoming van een circulaire economie – ongeacht de sector of technologie die ze gebruiken. Twee belangrijke circulaire technologieën en ecosystemen worden hieronder nader beschreven. Verder zal InWest ook voor circulaire ondernemers business development en venture buildingactiviteiten uitvoeren. Specifiek voor product-as-a-service

ondernemingen gaan we onderzoeken tegen welke financieringsbelemmeringen zij aanlopen. Dit doen we samen met o.a. hogescholen.

Uitdaging

De bouw is een van de grootste grondstofgebruikers. Omdat er in Noord-Holland alleen al tot 2030 184.000 woningen bijgebouwd moet worden, zijn hier grote kansen voor circulariteit.

Alhoewel het sneller gaat dan traditioneel bouwen, kent modulair en circulair bouwen vaak nog een hogere kostprijs. Bovendien dient zeker te zijn dat nieuw materialen en technieken minstens dezelfde kwaliteit en levensduur hebben als de nu gebruikelijke wijze. Hierdoor zijn het tot nu toe vooral de voorlopers in de keten van opdrachtgever, architect, bouwer en eindgebruiker die kiezen voor nieuwe bouwmethoden en materialen. De meerderheid wil geregeld wel innovaties toepassen, maar kosten en traditioneel denken ("zo doen we dat nu eenmaal") staat het nemen van de stap in de weg.

Er zijn niet altijd startups nodig om innovaties naar de markt te brengen. Grote bouwers zullen menig innovatie zelf ontwikkelen. Er is echter voldoende ruimte voor startups, zeker waar het écht andere proposities / gamechangers betreft. Omdat de afzetmarkt groter is dan de provincie of het land, zijn hier goede kansen voor succes.

Momenteel wordt nog geen 10% van afval hergebruikt. Dat percentage zal enorm stijgen. Bovendien zal tot 2050 de hoeveelheid afval met 70% stijgen. De sector zal dus enorm gaan groeien.

Het is vooral moeizaam voor nieuwe bedrijven om een level playing field te vinden. Eerder gebruikte materialen kunnen nog niet effectief concurreren met virgin materials. Regelgeving kan hier een verschil maken. Ondernemers die reststromen re/upcyclen hebben behoefte aan voldoende kwaliteit en kwantiteit van feedstock – zeker als zij tractie krijgen in de markt. Afvalverwerkers spelen daarbij een rol als leverancier.

De ondernemers die technologieën / installaties ontwikkelen die reststromen transformeren in o.a. energie en bouwstoffen voor de chemische industrie zien juist dat lange doorlooptijden en hoge investeringen hun kansen verkleinen.

Vanwege ruimtebeslag en netwerkcongestie is er uiteindelijk niet altijd plaats voor dit type ondernemer in onze regio.

Interventie

InWest blijft bij haar overheidspartners benadrukken dat zij een cruciale eerste stap te zetten hebben voor grootschalige take-off. Als voelspriet van de regionale ondernemers delen wij hun obstakels ook met die overheden.

Verder wil InWest middels het aansluiten bij het DigiC innovatieprogramma het ecosysteem voeden met de laatste ontwikkelingen op het gebied van fabrieksmatig bouwen, digitalisering van de gebouwde omgeving en slimme bouwlogistiek. Voor ondernemers kunnen hier kansen uit ontstaan om hun proposities in de praktijk toe te passen.

Naast reguliere business development zal InWest enkele Noord-Hollandse ondernemers met bio-based oplossingen begeleiden in het business innovation program Toekomstbestendige Leefomgeving dat begin 2024 start. Zo bouwen wij aan het ecosysteem rondom "het nieuwe bouwen" en vergroten ondernemers de kans op succes.

Door deelname aan het landelijke programma Groene Chemie, Nieuwe Economie vergroot InWest haar relevante netwerk voor ondernemers.

Het geeft ons bovendien de mogelijkheid ondernemers deel te laten blijven nemen aan het landelijke Green Chemistry Accelerator-programma.

Verder onderzoeken we mogelijkheden / kansen voor vouchers voor (markt)testen van technologische ontwikkelingen voor early stage innovaties, gefinancierd met derdengeld.

Met business development helpen we ondernemers hun innovaties versneld en beter naar de markt te brengen. InWest zorgt er daarbij voor dat ondernemers uit ons netwerk gebruik kunnen maken van de informatie die de provincie verzamelt over afvalstromen.

Voedseltransitie: naar een duurzamer en gezonder voedselsysteem

In 2050 moeten 10 miljard mensen toegang hebben tot gezond en duurzaam voedsel, binnen de grenzen van onze planeet. Ons huidige voedselsysteem is goed voor bijna een derde van de wereldwijde broeikasgasemissies, verbruikt grote hoeveelheden natuurlijke hulpbronnen, leidt tot biodiversiteitsverlies en tot negatieve gevolgen voor de gezondheid (zowel over- als ondervoeding). Een transitie naar een duurzaam en gezond voedselsysteem is dus noodzakelijk.

ROM InWest werkt aan de transitie naar duurzame voedselconsumptie en -productie, duurzame verwerking en distributie van voedsel en het voorkomen van voedselverspilling. Vanwege het hoge impactpotentieel en het aanwezige regionale ondernemerschap in Noord-Holland richten wij onze energie vooral op de eiwittransitie en de ontwikkeling van precisielandbouw (smart farming).

We ondersteunen (agrarische) voedselondernemers die met hun innovaties het verschil kunnen maken met het valideren van de marktfit en we mobiliseren middelen voor hun groei. Daarbij stimuleren

Visie

Ecosysteem

Eiwittransitie

Ons dieet bestaat momenteel voor 60% uit dierlijke en voor 40% uit plantaardige/alternatieve eiwitten. Voor verduurzaming van ons voedselsysteem is transitie naar een 40-60 verhouding het eerste doel. Alternatieve eiwitten moeten hiervoor meer mainstream worden.

De gehele voedselketen, van innovatieve agrariër tot grote retailer tot vooruitstrevende consument kan in Noord-Holland via korte ketens worden verbonden. De regio kan hierdoor een belangrijke voortrekkersrol vervullen in de voedseltransitie. Door het realiseren van doorbraakprojecten en het opschalen van de juiste voedselinitiatieven in de regio kunnen duurzame producten en diensten ontstaan die ons eetpatroon blijvend veranderen.

Alternatieve eiwitten (bestaand uit plantaardige eiwitten, insecten, mycoproteïnen (algen, schimmels) en kweekvlees) en hun ecosystemen bevinden zich in de regio in verschillende fases van ontwikkeling. Het innovatief ondernemerschap in Noord-Holland concentreert zich rondom business-to-consumer startups in eindproducten met plantaardige eiwitten. Zij richten zich op de vooruitstrevende consumenten in de MRA. Er zijn slechts enkele startups actief op het gebied van insecten, mycoproteïnen en kweekvlees. Kennis komt voornamelijk van buiten de regio. De Noord-Hollandse aansluiting op dit kennisnetwerk is aanwezig. De meest relevante clusters bevinden zich buiten de regio, met name in Wageningen (zoals FoodValley en The Protein Community). Noord-Holland is verbonden met deze clusters, maar uitwisseling kan worden verbeterd.

Smart farming

In 2050 kunnen ondernemers in land- en tuinbouw door smart farming en precisielandbouw naar verwachting tot 70% meer oogsten. Dit is essentieel om de snelgroeiende wereldbevolking efficiënt te kunnen blijven voeden met minder gebruik van o.a. land, pesticiden, water en kunstmest. Adoptie van de nieuwe technieken blijft echter nog achter. Noord-Holland leent zich met haar innovatieve agrariërs uitstekend voor toepassing en ontwikkeling van precisielandbouwtechnieken. Door versnelling van adoptie bij Noord-Hollandse agrariërs transformeren de technieken van nice to have gadgets naar standaard tools.

Precisielandbouw kenmerkt zich in Noord-Holland door een grote potentiële markt van primaire producenten die openstaan voor innovaties in hun bedrijfsvoering. Er zijn relatief veel bestaande MKB-bedrijven, zoals machinebouwers, die innovatieve oplossingen voor agrariërs ontwikkelen. Er zijn weinig regionale innovatieve startups actief op dit technologiegebied. De enkele startups uit Noord-Holland richten zich veelal op observatie en diagnose. Kennisontwikkeling vindt op mondiale schaal plaats en in Nederland voornamelijk in Wageningen. Binnen clusters als de Greenports NHN en Aalsmeer, FICA en Seed Valley zijn de relevante bedrijven goed verbonden.

en organiseren we actief samenwerking en kennisuitwisseling. De transitie vraagt verandering van alle spelers in de voedselketen (van 'boer tot bord'). Samenwerking en het delen van kennis binnen de voedselketen is hierbij essentieel.

Uitdaging

De aanwezigheid van de vooruitstrevende consument in de regio biedt volop kansen om te pionieren. Veel voedselondernemers, ook uit de bestaande grote niche in plantaardige consumentenproducten, hebben na dit experimenteren moeite om een schaal te bereiken waarop ze écht impact kunnen maken. De Noord-Hollandse ondersteuning (publiek en privaat) aan deze voedselondernemers is momenteel versnipperd. Verbeterde samenwerking is een kans om de impact te vergroten en het opschalen te versnellen.

Het ontwikkelen van nieuwe producten is duur en kent veel concurrentie in het winkelschap. Het plantaardiger maken van de inhoud van bestaande producten (of nieuwe ingrediënten introduceren) is een grote kans met potentieel hoge impact. Hier kan niet alleen impact worden gemaakt door startups, maar vooral ook door bestaande MKB-ondernemers die hun producten (of een deel ervan) willen plantificeren/verduurzamen. Ketenenadering, door het koppelen van leveranciers aan producenten, heeft veel potentieel.

Precisielandbouw en smart farming kan een belangrijke bijdrage leveren aan de verduurzaming en efficiency van de voedselproductie in Noord-Holland. Ondanks de innovatieve agrariërs blijft de adoptie van de nieuwe technieken en toepassingen bij deze ondernemers relatief laag. Verhogen van kennisniveau en toepassingsmogelijkheden bij de agrariërs kunnen de adoptie versnellen. Dit biedt vervolgens kansen voor innovatieve Noord-Hollandse ondernemers.

Rondom smart farming/precisielandbouw spelen diverse datavraagstukken, zowel op gebruik als op deling en eigenaarschap. Deze vraagstukken kunnen alleen door samenwerking worden opgelost.

Interventie

De producten van Noord-Hollandse startups moeten een groter publiek vinden. Door de verbeterde toegang tot kennis, netwerk en financiering via het nieuwe Food Innovators MRA collectief stimuleren we hun ontwikkeling. ROM InWest streeft met haar partners naar een doorbraakproject op de eiwittransitie, bijvoorbeeld door het ontwikkelen van de veldboonketen in Noord-Holland en Flevoland. Hiervoor is ketensamenwerking een voorwaarde. We clusteren de krachten van de ondersteunende Noord-Hollandse partijen (publiek en privaat) en we verbinden relevante partners uit andere regio's om een doorbraak te forceren.

Het beperkte aantal Noord-Hollandse pioniers in de regio die actief zijn met nieuwe voedingsmiddelen (insecten, mycoproteïnen en kweekvlees) ondersteunen we door gericht business development. We sluiten deze ondernemers actief aan op kennis, initiatieven en ecosystemen van buiten onze regio omdat Noord-Holland hiervoor (nog) te weinig massa heeft om ecosysteeminterventies te rechtvaardigen.

Voor het verhogen van de adoptie- en kennisgraad van smart farming en precisielandbouw bij afnemers bestaan in Noord-Holland diverse initiatieven. ROM InWest werkt met partners aan het opschalen van deze initiatieven, ook om meer ondernemerschap te stimuleren. We halen kennis van buiten de regio (bijv. Wageningen UR, Boerderijen van de Toekomst) 'naar binnen' en onderzoeken aansluiting op initiatieven buiten de regio (zoals Agrobots, Robocrops). We dragen bij aan het oplossen van de datavraagstukken (o.a. via de EDIH NWNH) en onderzoeken de mogelijkheden voor een fieldlab Data in Agri om de legitimering van de technologie te verbeteren. We richten ons hier naast startups nadrukkelijk ook op de bestaande innovatieve MKB-ers en machinebouwers.

Digitale transitie; slimme systemen voor de maatschappij, van analoog naar digitaal

Nederland staat voor grote uitdagingen en transitieën, waarvoor veel arbeid benodigd is. Vergrijzing zorgt de komende jaren echter voor een sterke daling van het aandeel van de beroepsbevolking in de totale populatie. Bovendien verdwijnt hiermee ook veel kennis en expertise. En ondanks dat de algehele is gegroeid, is er de komende jaren sprake van een blijvende spanning op de arbeidsmarkt. Een belangrijk antwoord hierop is digitalisering om zo de arbeidsproductiviteit te verhogen. Evenals dat dit verlies van kennis kan opvangen.

Daarnaast zien wij dat op de andere transitieën veel data-gedreven innovaties plaatsvinden die we zullen ondersteunen. Zeker als dit maatschappelijke impact realiseert of sneller bereikbaar maakt. Dit vraagt om verdere versnelling van de digitale transitie.

De digitale transitie wordt sterk gestimuleerd door twee technologiegebieden, deze zijn: **(1) Internet of Things (IoT)**, een combinatie van sensoren en apparaten met gebruik van software gekoppeld aan het internet; en **(2) Artificial Intelligence (AI)** of kunstmatige intelligentie, de verzamelaar voor een groep technologieën die een combinatie van data, rekenkracht en algoritmen gebruiken om een systeem te realiseren dat een vorm van “intelligent”

Visie

Ecosysteem

Internet of Things

Vergrijzing verlaagt de arbeidsproductiviteit en verarmt de kennis. Om als regio en zelfs als Nederland een sterke positie te behouden en brede welvaart te kunnen handhaven is inzet van digitale technologie nodig.

Internet of Things (IoT) is een vorm van digitalisering en een belangrijke bron van data om AI-toepassingen en Quantum Computing voor zowel commerciële als maatschappelijke doeleinden.

Met het grote aantal digitale bedrijven in de regio, en de MRA in het bijzonder, zal kennis verder vergroten en is de kans op het realiseren van een florerend ecosysteem het grootst. Dit aangevuld met de vele transitiebedrijven met digitale oplossingen zal NH een dominante positie kunnen verwerven in verdere uitrol van IoTsystemen.

Internet of Things is een technologieveld met relatief veel regionale scale-ups (~90). De meeste startups verzorgen niet een heel systeem, maar omvatten een component van IoT.

Er is in Noord-Holland ook relatief veel grootbedrijf actief als onderdeel van IoT oplossingen. De kennispositie van Noord-Holland is niet dominant, maar kent wel een goede aansluiting op het IoT kennisnetwerk. Hoewel er diverse initiatieven zijn, ontbreekt op dit moment nog aan clustervorming. Vooral de complexiteit en het databeleid vertragen verdere adoptie van IoT.

Artificial Intelligence

AI vraagt een hoog volume aan kwalitatieve data, om kwalitatieve output te kunnen genereren. Om dit te bereiken is een juiste controle op de data, de veiligheid van die data en de beschikbaarheid van die data noodzakelijk.

Het mogelijk maken van veilig data delen zal het succes van AI vergroten. En de initiatieven die op dit moment worden opgestart in Noord-Holland hebben precies dat als doel en kunnen zo de AI-startups en -scaleups faciliteren in meer (kwalitatieve) data. Beschikbaarheid van aanvullende data zal worden gerealiseerd door meer en meer implementatie en integratie van IoT, door kennisvergroting bij MKB en bij voorkeur met gebruik van Europese spelers.

Artificial Intelligence (AI) is een belangrijk onderdeel geworden van de samenleving en wordt veelal gezien als de heilige graal voor oplossing van complexe problemen. De kennispositie van NH is sterk, met een bijzondere focus op LSH. Qua start- en scale-ups is er een grote dominantie in de MRA, maar focus op maatschappelijke bijdragen is nauwelijks aanwezig. Op regionaal en landelijk niveau zijn er initiatieven die hier verandering in moeten brengen, maar deze richten zich vooral op de ethiek en beperkingen.

gedrag vertoont, door enige vorm van autonomie. Noord-Holland heeft hiervoor reeds sterke innovatiesystemen op deze technologiegebieden. Voor zowel AI als IoT geldt dat er een kritische massa sterke ondernemers is, die gebruik kan maken van de leidende kennispositie in de regio (met name rond software) en waar veel vertrouwen is van investeerders. Knelpunten staan op plekken waar deze technologieën ingezet worden om een bijdrage te leveren aan maatschappelijke impact en het daarvoor moeten ingrijpen in een bestaand systeem. Dit omdat bestaande organisaties nieuwe technologie moeten integreren en er niet altijd direct een gezonde businesscase ontstaat. Het “slim” maken van bestaande systemen in energie,

grondstoffenkringlopen, voedselvoorziening en gezondheidszorg biedt tegelijkertijd de grootste kans voor digitalisering als positieve bijdrage aan de regio.

Uitdaging

De techniek van IoT is voldoende uitontwikkeld en zorgt niet meer voor een belemmering.

De voorwaarden om IoT succesvol in te kunnen zetten zijn standaardisering, veiligheid van data- opslag en datadeling. Invulling van die voorwaardelijkheden zal de drempel verlagen om data te willen delen. Zeker wanneer daar meer data voor terugkomt.

Noord-Holland – en Amsterdam in het bijzonder – heeft relatief veel AI- bedrijven en AI-kennis, waarmee de vraag naar (kwalitatieve) data groot is. En die vraag zal alleen maar toenemen. De drive om IoT-adoptie te ondersteunen is daarmee groot en biedt kansen voor clustervorming. Eveneens kan dit een aanzuigende werking hebben op initiatieven van buiten de provincie-, en landsgrenzen.

AI, oftewel kunstmatige intelligentie is de kans en vrees voor vele industrieën.

De aanwezigheid van een grote populatie van 201 start- en scale-ups in Noord-Holland, evenals de sterke kennispositie (Top 3 NL) biedt de kans om de regio goed op de kaart te zetten.

Het overgrote deel (~70%) van de bedrijven richt zich echter op commerciële gedreven activiteiten voor bedrijven met doelen als marketing, media en fintech. Er ligt hier dus vooral een grote kans voor ontwikkeling van bedrijvigheid met een focus op maatschappelijke bijdragen. Daarbij valt te denken aan het oplossen van maatschappelijke uitdagingen als netcongestie, circulariteit, maar ook het verhogen van de arbeidsproductiviteit in de gezondheidszorg en bij MKB. De onderlinge concurrentie tussen AI-oplossingen en de gemiddeld hoger opgehaalde investeringsronde biedt kansen om middels inzet van een maatschappelijke bijdrage meer onderscheidend vermogen te leveren.

Interventie

InWest mobiliseert middelen voor het ecosysteem door het losmaken van subsidiegelden/vouchers, het bouwen van consortia en het ontwikkelen van innovatieprojecten. We verbinden innovatieve ondernemers met elkaar, met kennisinstellingen, met overheden, met IoT- en techbedrijven en met de vraag vanuit de markt. Ook zal middels de inzet van een programma als de EDIH de kennisontwikkeling in de regio verbeteren.

Het verduidelijken van de toepassingsmogelijkheden en de kansen die dit biedt voor ondernemers zal het draagvlak voor verdere digitalisering vergroten.

Met initiatieven als AMdEX, Amsterdam Data Commons, grote datacenters en High Performance Computing in Noord Holland, kan de huidige kennispositie in de regio verder worden versterkt.

InWest zal zich richten op het ondersteunen van initiatieven die een maatschappelijk aspect ondersteunen.

Verder zal InWest ondersteuning verlenen aan datadelings-initiatieven en het koppelen van start- en scale-ups om die data te delen. Aanvullend zal InWest dataopslag en databeveiligings-initiatieven ondersteunen. Enerzijds door ondersteuning van initiatieven gericht op datadeling, beveiliging en opslag. En anderzijds door business development en mogelijke investeringen. InWest acteert actief op initiatieven die via partners worden aangedragen en die gericht zijn op technologie-ontwikkeling door start-ups, scale-ups en MKB-ondernemers uit de regio.

Zorgtransitie; langer gezond leven, genezen meer naar voorkomen

De zorg staat voor een belangrijke maatschappelijke opgave. Zonder interventie verdubbelen tot 2040 de zorgkosten en werkt één op de vier Nederlanders in de zorg. Dit is niet houdbaar. Ook willen we langer en met name in goede gezondheid leven, met minder gezondheidsverschillen tussen mensen met verschillende sociaal-economische achtergronden. Dit vraagt investeringen in het voorkomen van ziekten en het stimuleren van een gezonde levensstijl. Dit is lastig; preventieve innovaties komen lastig van de grond. De kosten van preventie gaan ver voor gezondheidsbaten uit en businessmodellen in de zorg zijn complex. Ook zijn er perverse prikkels, zoals zorginstellingen die gericht zijn op productie.

Dit vraagt om een transitie naar een ander zorgstelsel, preventie en het stimuleren van een gezonde levensstijl. Het verlagen van de druk op

de zorg door preventie zal hand-in-hand moeten gaan met het kwalitatief verbeteren en maximaal toegankelijker houden van de zorg.

We ondersteunen de ondernemers die echter het verschil kunnen maken in deze transitie: minder handen aan het bed, lagere kosten, andere zorgprocessen en diensten, durven investeren in preventie en het verlagen van gezondheidsverschillen.

Noord-Holland kent een sterk kennis- en zorgecosysteem van internationaal niveau. Ondernemerschap op het gebied van digitalisering is sterk, bijvoorbeeld op het gebied van Internet-of-Things en Artificial Intelligence. Maar op het gebied van biotechnologie is ontwikkeling van ondernemerschap nodig. De Randstad heeft wel de kennis en biedt ook voldoende experimenteerruimte om nieuwe producten en diensten te testen.

Visie

Medische Biotechnologie dient verschillende doelen en heeft een breed scala aan toepassingen binnen de medische en gezondheidszorgsector: diagnostiek, therapieën, behandeling genetische aandoeningen, vaccinatie, regeneratieve geneeskunde, opsporen van ziekten. De technologie verbetert de gezondheidszorg en de gezondheid en daarmee het welzijn van mensen.

Voor welvaartsverbetering moet naast preventie de zorg gericht zijn op 'geneeskunde' (mensen beter maken en ziekten voorkomen) en niet op het maximeren van de productie van zorg en medicijnen. Deze omslag is lastig, door bestaande belangen en zorgsystemen. Daarnaast bepalen ethische en persoonlijke afwegingen en maatschappelijke kosten de mate waarin het verlengen van het leven bij ziekte opwegen tegen kosten en afname van kwaliteit van leven.

De complexiteit van nieuwe technologie, het achterblijven van de huidige regelgeving, ethische bezwaren, beperkte kennis en kosten van goedkeuringstrajecten maakt ontwikkelingen en opschaling moeizaam.

Ecosysteem

De regio heeft een bovengemiddelde kennisexpertise op het gebied van biotechnologie (bijvoorbeeld op stamceltherapieën, microbiom, rode biotech). Amsterdam UMC, Sanquin, universiteiten en organisaties als Nederlands Herseninstituut, Nederlands Kanker Instituut ontwikkelen veel kennis en spelen een rol bij de ontwikkeling van nieuwe bedrijvigheid.

Het zwaartepunt van het innovatief bedrijfsleven zit niet in de regio. Andere regio's (Leiden) hebben grotere ecosystemen. Grote bedrijven zijn actief op medicijnontwikkeling. Er zijn ongeveer 10 – 20 startups in de regio actief in medische biomaterialen en regeneratieve geneeskunde; relatief weinig ten opzichte van andere regio's en in het perspectief van de kennisinfrastructuur.

Netwerken zijn veelal landelijk of wereldwijd. Het regionale netwerk heeft maar een beperkte organisatiekracht en zichtbaarheid. Smart Health Amsterdam als netwerk gaat op in Amsterdam AI. In de randstad en ook in de Gooi en Vechtstreek zitten veel belangrijke financiers van innovatieve bedrijven in deze sector.

Life Science Health heeft beperkte aandacht in het regionaal-economisch beleid. Het ontbreekt in de regio aan een duidelijke agenda voor hightech bedrijvigheid in het algemeen en voor de sector Life Science Health in het bijzonder. Life Science Health is wel onderdeel van het Kansen voor West 3 programma en preventie onderdeel van de agenda van de MRA.

Uitdaging

De in de regio aanwezige kennis, marktomvang en verwachte marktgroei in de gezondheidszorg bieden een basis voor de ontwikkeling van meer toekomstige economische activiteiten die ook een bijdrage kunnen leveren aan de transitie naar meer preventie en een zorgsector gericht op geneeskunde en niet op productie van zorg.

Voor de regio liggen hier grote kansen voor het vertalen van kennis naar succesvolle startups om zo nieuwe economische bedrijvigheid te creëren.

Er zijn diverse campussen in ontwikkeling die voor groei gaan zorgen. Hid, Medical Business Park bij het AMC, het Innovation District Zuidas en de Nucleaire Campus in Petten zullen voor sterke groei zorgen. Dit in combinatie met vestiging van EMA die ervoor zorgt dat Amsterdam steeds meer aantrekkingskracht krijgt. Verbeterde netwerken en zichtbaarheid van het Amsterdamse cluster kan groei stimuleren.

Interventie

ROM InWest versterkt het komende jaar haar rol als financier op het gebied van LSH en biotechnologie. ROM InWest initieert een betere agendering van de ontwikkeling van het ecosysteem Life Science Health met de kennisinstellingen, Amsterdam Economic Board, Amsterdam In Business en aandeelhouders om de zichtbaarheid van het LSH-cluster te verbeteren en een innovatieagenda te ontwikkelen en om gerichte valorisatie interventies te initiëren. De ontwikkeling van het support systeem (financiering, toegang tot testfaciliteiten en labs, kennis van startups over regulering etc.) heeft versterking nodig.

We investeren met de gezamenlijke ROMs en InvestNL in de ontwikkeling van landelijke support programma's. We versterken de samenwerking met Health~Holland voor beter gebruik van landelijk instrumentarium.

We investeren in netwerken: zorg 2025 met de zorginnovatieprijs en organiseren een verbeterde versie van LSH capital match.

ROM
InWest
INNOVEREN + INVESTEREN